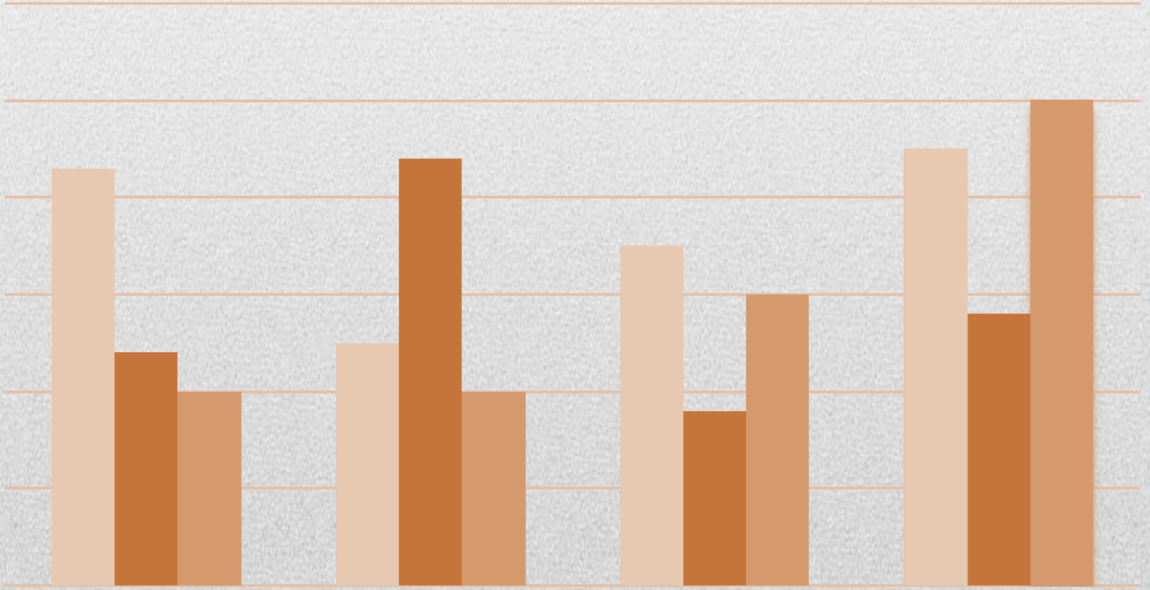

AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRK VATANDAŞLARININ ARAÇLARIYLA İLGİLİ YAŞADIKLARI SORUNLAR ARAŞTIRMA RAPORU

Araştırmalar Serisi I 2025 I

15

URMC / KEHİM

Kentli Hakları İzleme Merkezi
Urban Rights Monitoring Center

**AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRK
VATANDAŞLARININ SORUNLARI**

**Ulaşım Vasıtalarının Getirilmesinde
Karşılaşılan Bürokratik ve Hukuki
Sorunlar, Çözüm Önerileri**

Prof. Dr. Hamza ATEŞ

İçindekiler Tablosu

GURBETÇİLERİN YURDA KENDİ ARAÇLARINI GEÇİCİ
OLARAK GETİRMESİNDE YAŞANAN BÜROKRATİK
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ **Hata! Yer işareti
tanımlanmamış.**

GURBETÇİLERİN YURDA KENDİ ARAÇLARINI GEÇİCİ
OLARAK GETİRMESİNDE YAŞANAN BÜROKRATİK
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ 8

1. GİRİŞ	9
2. AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN YURDA KENDİ ARAÇLARIYLA GELMELERİ OLGUSU	10
Ekonomik Avantajlar	12
Konfor ve Rahatlık.....	12
Seyahat Özgürlüğü ve Bağımsızlık	13
Maddi Değeri Yüksek Araçlar	13
Kültürel Kimlik ve Aidiyet.....	13
3. SORUNLAR.....	17
Sorun.....	18
Gümrük İşlemlerinin Zorluğu.....	19
3.1. Araç Getirme Şartlarının Karmaşıklığı.....	22
İkamet Şartı	22
Araç Sahibinin Kendi Adına Kayıtlı Olma Şartı	23
Geçici İthal Süresi	23
Belgelerin Hazırlanması	24
3.2. Gümrük İşlemlerinin Karmaşıklığı ve Zorluğu	25
3.3. Mali Yükümlülüklerin Ağır Olması.....	28

3.4.	Kullanım Kısıtlamaları	31
3.5.	Cezai İşlemler ve Denetimler	33
3.6.	Yerel Mevzuatın Sık Değişmesi	36
	Mevzuatın sık değişmesi belirsizlik ve öngörülemezlik, bilgilendirme eksikliği, ekonomik etkiler ve bürokratik karmaşıklık gibi bir çok soruna neden olabilmektedir. Şöyle ki;	36
4.	ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	39
	Çözüm.....	39
	Mevzuatın Sadeleştirilmesi.....	39
	Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler	40
	Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi	40
	Kullanım Kısıtlamalarının Esnetilmesi.....	41
	Bilgilendirme Kampanyalarının Artırılması	41
	Yerel ve Uluslararası İşbirlikleri	42
4.1.	Mevzuatın Sadeleştirilmesi	48
	Standardizasyon ve Uzun Vadeli Düzenlemeler	50
	Dijital Hizmetlerin Geliştirilmesi	51
	Kullanım Kısıtlamalarının Gözden Geçirilmesi	52
	Konsolosluk ve Gümrük İşbirliği.....	52
4.2.	Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler	53
	E-Beyanname Sistemi.....	54
	Online Belge Yönetimi	55
	Mobil ve Web Uygulamaları	55
	Otomasyon ile Hızlı Gümrük İşlemleri	56
4.3.	Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi	58

Vergi Muafiyeti ve İndirimler	59
Taşıt Teminatlarının Yeniden Düzenlenmesi.....	60
Sigorta Poliçelerinin Entegrasyonu	61
Harçların ve Ek Maliyetlerin Azaltılması.....	61
Ekonomik Teşvikler.....	62
Mali yükümlülüklerin hafifletilmesi, hem gurbetçiler hem de gümrük idareleri için ekonomik yükün azalması, Türkiye ile bağların güçlenmesi ve yerel ekonomiye katkı gibi önemli faydalar sağlama potansiyeline sahiptir.....	62
4.4. Kullanım Kısıtlamalarının Hafifletilmesi.....	63
Araç Paylaşımına İzin Verilmesi.....	64
Araç Kullanım Denetimlerinin Hafifletilmesi	65
Araç Kullanımına Esneklik Sağlanması	66
Yasal Düzenlemelerde İyileştirme.....	66
4.5. Bilgilendirme Kampanyalarının Veriminin Artırılması.....	68
Konsoloslukların Aktif Rol Alması.....	71
Dijital Kanalların Kullanımı	71
Medya Kampanyaları	72
Dil Seçeneklerinin Çeşitlendirilmesi	72
Kapsamlı Eğitim Programları	73
4.6. Yerel ve Uluslararası İşbirlikleri.....	74
Çift Taraflı Anlaşmaların İmzalanması.....	76
Uluslararası Veri Paylaşım Platformlarının Oluşturulması	77

Konsoloslukların ve Büyükelçiliklerin Aktif Rol Alması	77
AB ve OECD ile İşbirliği.....	78
Yerel ve uluslararası işbirliği, bürokratik süreçleri hızlandırma başta olmak üzere maliyetlerin azalması ve Türkiye ile gurbetçilerin bağlarının güçlendirilmesi gibi bir çok olumlu sonuçlar doğurma potansiyeline sahiptir.	79
5. SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNÜN VE ÇÖZÜMSÜZ BIRAKILMASININ ÜLKE İÇİN SONUÇLARI	80
5.2. Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını Getirme Sürecindeki Sorunların Çözülmesinin Meydana Getireceği Olumlu Sonuçlar	81
Ticaret ve Hizmet Sektörüne Etki	82
5.3. Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını Getirme Sürecindeki Sorunların Çözümünün Geciktirilmesi ve Sorunların Artmasının Oluşturacağı Olumsuz Sonuçlar 85	
Seyahat Özgürlüğünün Sınırlanması	86
5.4. Gurbetçilerin Kendi Araçlarını Yurda Getirirken Karşılaştıkları Bürokratik ve Mali Sorunların Çözülmesinin Psikolojik, İktisadi ve Sosyal Etkileri 89	
6. SORUNLARIN ÇÖZÜM YÖNTEMİ ÖNERİLERİ	94
6.1. Çözüm Ortağı /Paydaş Önerileri	95
1. Mevzuatın Sadeleştirilmesi.....	95
6.2. Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler	96
6.3. Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi	97
6.4. Kullanım Kısıtlamalarının Esnetilmesi	97

6.5.	Uluslararası İşbirliklerinin Geliştirilmesi	98
6.6.	Bilgilendirme Kampanyalarının Artırılması.....	99
6.7.	Tatil Araç Paketi Programları.....	99
6.8.	Süre Takibi ve Hatırlatma Sistemleri.....	100
6.9.	Gurbetçilerin Araç Getirme Sürecine Yönelik Politika Önerilerinin Uygulanmasında Karşılaşılabilecek Sorunlar	101
6.10.	Bilgilendirme Kampanyaları için Önerilen Yöntemler	108
	1. Dijital Platformların Kullanımı.....	108
	2. Konsolosluk ve Büyükelçiliklerin Rolü	109
	3. Medya Kullanımı	109
	4. Toplum Temelli Yaklaşımlar	110
	5. Eğitici ve Etkileşimli Yöntemler	110
	6. Proaktif Hatırlatma Sistemleri	111
	7. Yerel ve Küresel İşbirlikleri	111
	8. Çekici ve Katılımcı Yöntemler	112
7.	BENZER ÜLKELERLE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ	113
7.1.	Yurtdışındaki İşçi Sayısı Yüksek Olan Ülkelerde Vatandaşların Arabalarını Geçici Olarak Sokma Uygulamaları	114
7.2.	İncelenen Ülkelerin Türkiye İle Karşılaştırılması 120	
7.3.	Yurtdışındaki Vatandaşların Araçlarını Geçici Olarak Ülkelerine Sokma Sürecinde İyi Uygulamalar: Türkiye, Hindistan ve Meksika Örnekleri	122
8.	SONUÇ	128

KAYNAKÇA.....	133
---------------	-----

**GURBETÇİLERİN YURDA KENDİ
ARAÇLARINI GEÇİCİ OLARAK
GETİRMESİNDE YAŞANAN BÜROKRATİK
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

GİRİŞ

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşları, özellikle yaz aylarında ve bayram dönemlerinde, memleketlerini ziyaret etmek amacıyla Türkiye'ye yoğun şekilde giriş yapmaktadır. Bu ziyaretlerin birçoğu kişisel araçlarla gerçekleşmekte, böylece gurbetçiler hem uzun yolculuklarda esneklik kazanmakta hem de Türkiye'deki seyahatlerini daha rahat ve ekonomik bir şekilde gerçekleştirebilmektedir. Ancak, gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye geçici olarak getirme sürecinde karşılaştıkları bürokratik, mali ve yasal engeller, bu süreci karmaşık ve zorlayıcı hale getirmektedir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Araç getirme sürecinde en sık karşılaşılan sorunlar arasında taşıt teminatlarının yüksek maliyeti, geçerli sigorta poliçesi gerekliliği ve araç kullanım sürelerine yönelik kısıtlamalar bulunmaktadır. Ayrıca, mevzuatın karmaşıklığı ve sık sık değişmesi, gurbetçilerin bu düzenlemeleri takip etmekte zorlanmasına ve cezai yaptırımlarla karşılaşmasına neden olmaktadır (Yılmaz, 2020). Diğer yandan, sınır kapılarındaki yoğunluk ve işlemlerin yavaş ilerlemesi gibi lojistik problemler de süreci olumsuz etkileyen faktörler arasındadır (Şahin, 2018).

Bu sorunların çözümü, sadece gurbetçilerin bireysel yaşam kalitesini artırmakla kalmayıp, aynı zamanda Türkiye ekonomisine katkıda bulunacak önemli bir adımdır. Araç getirme sürecindeki maliyetlerin azaltılması, bürokratik işlemlerin sadeleştirilmesi ve daha kullanıcı dostu düzenlemelerin yapılması, gurbetçilerin Türkiye'ye daha sık ve memnuniyetle

gelmelerini sağlayabilir. Bu bölümde, gurbetçilerin araçlarını geçici olarak Türkiye'ye getirme süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar detaylı bir şekilde ele alınmakta ve bu sorunların çözümüne yönelik somut öneriler sunulmaktadır.

AVRUPA'DA YAŞAYAN TÜRKLERİN YURDA KENDİ ARAÇLARIYLA GELMELERİ OLGUSU

Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşlarının, özel araçlarıyla Türkiye'ye gerçekleştirdikleri ziyaretler, hem bireysel seyahat tercihleri hem de Türkiye'nin sınır kapılarındaki hareketlilik açısından önemli bir konudur.

Avrupa'da yaşayan Türk vatandaşları, yaz tatillerini ve yıllık izinlerini geçirmek üzere sıklıkla Türkiye'ye seyahat etmektedirler. Bu seyahatlerde özel araç kullanımının tercih edilmesinin başlıca nedenleri arasında ekonomik faktörler ve esneklik arayışı bulunmaktadır. Özellikle uçak biletlerinin yüksek maliyetleri, ailelerin kara yolunu ve kendi araçlarını tercih etmelerine yol açmaktadır. Örneğin, Almanya'dan Türkiye'ye gelen bir gurbetçi, uçak biletlerinin pahalılığı nedeniyle araçla seyahatin daha ekonomik olduğunu belirtmiştir (TRT Haber, 2023).

Gurbetçilerin Türkiye'ye araçlarıyla girişleri, özellikle yaz aylarında sınır kapılarında yoğunluklara neden olmaktadır. Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü verilerine göre, 2023 yılında 22 Haziran-10

Eylül tarihleri arasında Trakya'daki sınır kapılarından 646.896 araçla 2.628.291 yolcu Türkiye'ye giriş yapmıştır. Aynı dönemde, 619.499 araçla 2.550.161 yolcu Türkiye'den çıkış yapmıştır (TRT Haber, 2023). Bu veriler, son beş yılın en yüksek rakamlarıdır ve gurbetçilerin Türkiye'ye olan ilgisinin arttığını göstermektedir. Özellikle Kapıkule Sınır Kapısı, en çok tercih edilen geçiş noktası olmuştur. 2023 yılında, 27 Haziran-15 Eylül tarihleri arasında Türkiye'ye giriş yapan araç ve yolcu sayıları aşağıdaki Tablo 1'de sunulmuştur:

Tablo 1: Türkiye'ye giriş yapan araç ve yolcu sayıları

Yıl	Araç Girişi	Yolcu Girişi	Araç Çıkışı	Yolcu Çıkışı
2019	517.225	2.172.306	513.177	2.143.281
2020	174.723	732.946	163.079	710.934
2021	437.558	1.735.448	409.000	1.690.367
2022	592.552	2.444.824	570.287	2.407.243
2023	646.896	2.628.291	619.499	2.550.161

Kaynak: Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü verileri

Gurbetçilerin Türkiye'ye araçlarıyla gerçekleştirdikleri ziyaretler, ekonomik ve sosyal açıdan da çeşitli etkilere sahiptir. Özel araçlarıyla gelen gurbetçiler, Türkiye'de bulundukları süre boyunca akaryakıt, konaklama, yeme-içme ve diğer ihtiyaçları için harcamalar yaparak yerel ekonomiye katkı sağlamaktadırlar. Ayrıca, aile ve

akraba ziyaretleri, kültürel bağların güçlenmesine ve sosyal ilişkilerin devamlılığına katkıda bulunmaktadır.

Gurbetçilerin araçlarıyla kendi ülkelerine gelmeleri, yalnızca ulaşım ihtiyaçlarını karşılamakla sınırlı olmayan, birçok kültürel, ekonomik ve pratik nedeni barındıran bir olgudur. Bu davranış, gurbetçilerin bulundukları ülkede yaşam tarzlarını koruma çabası, ekonomik avantajlar ve Türkiye'deki seyahat esnasındaki kolaylıkları sağlaması gibi faktörlerle ilişkilidir. Tablo 2, gurbetçilerin araçlarıyla Türkiye'ye gelme nedenlerini detaylı bir şekilde inceleyerek bu olgunun sosyo-ekonomik ve kültürel boyutlarını analiz etmektedir.

Tablo 2: Gurbetçilerin Araçlarıyla Ülkeye Gelme Nedenleri

Neden	Açıklama
Ekonomik Avantajlar	Araçla seyahat etmek, özellikle büyük aileler için ekonomik açıdan daha avantajlıdır. Avrupa ülkelerinde yaşayan gurbetçiler, Türkiye'ye uçakla gelip araç kiralama veya toplu taşıma masrafları yerine, kendi araçlarını kullanmayı tercih etmektedir. Bu tercih, özellikle uzun süreli tatillerde maliyetleri önemli ölçüde düşürmektedir (Yılmaz, 2020).
Konfor ve Rahatlık	Kendi araçlarını kullanma olanağı, gurbetçilere tatilleri boyunca hareket özgürlüğü ve konfor sağlamaktadır. Toplu taşıma veya

		araç kiralama hizmetlerinden bağımsız olmak, özellikle köyler ve kırsal alanlar gibi toplu taşıma altyapısının zayıf olduğu bölgelerde büyük bir avantajdır (Kaya, 2015).
Sosyokültürel Bağlantılar		Gurbetçilerin Türkiye'deki akrabalarını ve tanıdıklarını ziyaret etme amacıyla köy veya küçük kasabalara gitme gerekliliği, kişisel araç kullanımını bir zorunluluk haline getirebilmektedir. Araçla seyahat, gurbetçilere kökleriyle bağlarını sürdürme ve toplumsal ilişkilerini güçlendirme fırsatı sunar (Şahin, 2018).
Seyahat Özgürlüğü ve Bağımsızlık		Kendi araçlarıyla seyahat eden gurbetçiler, tatil boyunca planlama esnekliği kazanır. Uçak bileti veya toplu taşıma saatlerine bağlı kalmaksızın seyahat etme olanağı, bu özgürlük arzusunun bir yansımasıdır (Doğan, 2019).
Maddi Değeri Yüksek Araçlar		Avrupa'da yaşayan gurbetçilerin çoğu, yaşadıkları ülkelerde yüksek satın alma gücüne sahip olduklarından, genellikle kaliteli ve lüks araçlar kullanmaktadır. Bu araçları Türkiye'de kullanmak, statü göstergesi olarak da algılanabilir ve bireylerin toplumsal itibarını artırabilir (Öztürk, 2017).
Kültürel Kimlik ve Aidiyet		Gurbetçilerin araçlarıyla Türkiye'ye gelmeleri, yalnızca bir ulaşım tercihi değil, aynı zamanda kültürel

kimliklerini ve aidiyet duygularını sürdürme isteğidir. Kendi araçları, yabancı bir ülkede yaşamalarına rağmen kökenlerini ve kimliklerini koruma çabalarının bir simgesi olabilir (Güngör, 2018).

Gurbetçilerin araçlarıyla Türkiye'ye gelmeleri, ekonomik, sosyo-kültürel ve pratik nedenlerle şekillenen bir olgudur. Bu tercih, bireylerin konfor, bağımsızlık ve aidiyet gibi temel ihtiyaçlarını karşılarken, yerel ekonomiye de olumlu katkılar sağlar. Ancak süreçte karşılaşılan bürokratik ve mali zorluklar, gurbetçilerin bu tercihini olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, gurbetçilerin araç getirme sürecinin kolaylaştırılması ve daha şeffaf bir hale getirilmesi, bu önemli hareketlilik fenomeninin sürdürülebilirliği için önem taşımaktadır.

Gurbetçilerin Türkiye'ye kendi araçlarıyla gerçekleştirdikleri ziyaretler, özellikle yaz aylarında yoğunlaşmaktadır. Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü verilerine göre, 22 Haziran-10 Eylül 2023 tarihleri arasında Trakya'daki sınır kapılarından 646.896 araçla 2.628.291 yolcu Türkiye'ye giriş yapmıştır. Bu veriler, gurbetçilerin yaz döneminde Türkiye'ye yoğun bir şekilde geldiklerini göstermektedir. Ancak, gurbetçilerin yıllık ortalama kendi araçlarıyla yurda giriş sayısı ve Türkiye'de kalış süreleri hakkında spesifik ve güncel istatistiksel verilere ulaşmak zordur. Bu tür detaylı veriler genellikle resmi kurumların yıllık raporlarında veya özel araştırma kuruluşlarının çalışmalarında

bulunabilir. Ancak, aşağıdaki genel değerlendirmeleri yapmak mümkün görünmektedir:

- Gurbetçilerin Türkiye'de kalış süreleri, kişisel tercihlere, izin sürelerine ve diğer bireysel faktörlere bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Bu nedenle, ortalama kalış süresi hakkında genel bir tahminde bulunmak zordur.
- Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye yaptıkları ziyaretler, ülke ekonomisine önemli katkılar sağlamaktadır. Gurbetçilerin Türkiye'deki harcamaları, yıllar içinde değişiklik göstermiştir. Bununla birlikte, gurbetçilerin Türkiye ekonomisine yaptıkları katkının yıllar içinde arttığını ve kişi başi harcamalarının yabancı turistlere göre daha yüksek olduunu söylemek mümkündür. şöyle ki: 2017 yılında Avrupalı Türklerin kişi başi ortalama harcaması 1.150 Euro olarak kaydedilmiştir. 2023 yılında bu rakam, 1.200 Euro'ya yükselmiştir. 2024 yılında ise enflasyon ve diğer ekonomik faktörlerin etkisiyle, kişi başi ortalama harcama 1.300 Euro'yu aşmıştır. Bu rakamlar Türkiye lğinde oldukça önemli meblağlar olup, gurbetçilerin kişi başi harcamaları yurt dışı turistlerin kişi başi harcamalarına göre daha yüksek durumdadır. Örneğin 2017 yılında Alman turistlerin kişi başi ortalama harcaması 660 Euro iken, Avrupalı Türklerin harcaması 1.150 Euro olarak belirlenmiştir. 2024 yılında ise Alman turistlerin kişi başi harcaması 700 Euro iken, Avrupalı Türklerin harcaması 1.300

Euro'yu geçmiştir. 2017 yılında yaklaşık 2,7 milyon Avrupalı Türk turist, Türkiye'de toplamda 3,1 milyar Euro harcama yapmıştır. 2024 yılında bu rakam 3,5 milyar Euro'ya ulaşmıştır.

Gurbetçilerin kendi araçlarıyla Türkiye'ye gelme tercihleri ve bu konudaki görüşlerine dair spesifik anket veya araştırma sonuçlarına ulaşmak zordur. Ancak, mevcut kaynaklar ve gözlemler, bu konuda bazı genel eğilimleri ortaya koymaktadır:

- Kalabalık aileler, özellikle yaz tatillerinde ve bayram dönemlerinde kendi araçlarıyla Türkiye'ye gelmeyi tercih etmektedir. Bu tercih, yolculuk sırasında daha fazla esneklik ve konfor sağlamasıyla ilişkilidir.
- Bazı gurbetçiler, sınır kapılarındaki yoğunluktan kaçınmak ve daha rahat bir yolculuk yapmak amacıyla arabalı trenleri kullanmaktadır. Örneğın, Avusturya'nın Villach kentinden hareket eden arabalı trenler, gurbetçilere Slovenya, Hırvatistan, Sırbistan ve Bulgaristan sınır kapılarında beklemeksizin 1.400 kilometre yol katetme imkânı sunmaktadır.
- Gurbetçiler, yıllık izinlerini geçirmek üzere Türkiye'ye geldiklerinde, ana vatana duydukları özlemi sıklıkla dile getirmektedirler. Sınır kapılarından giriş yaparken Türk bayrağını görmek, gurbetçilerde derin duygusal tepkilere neden olmaktadır.

- Gurbetçiler, uzun ve yorucu yolculukların ardından Türkiye'ye ulaştıklarında, memnuniyet ve mutluluklarını ifade etmektedirler. Özellikle sınır kapılarındaki işlemlerin hızlı ve sorunsuz olması, genel memnuniyeti artırmaktadır.
- Yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının, Türkiye'ye araçlarıyla seyahat ederken trafik sigortalarına dikkat etmeleri gerekmektedir. Özellikle, yeşil kart sigortasının Türkiye'de geçerli olup olmadığını kontrol etmeleri önemlidir. Aksi takdirde, sınır kapılarında ek sigorta yaptırmaları gerekebilir.

Görüldüğü gibi, gurbetçilerin kendi araçlarıyla Türkiye'ye gelme konusundaki tercihleri ve deneyimleri, bireysel koşullara ve beklentilere bağlı olarak değişmektedir. Bu konuda daha detaylı ve spesifik veriler elde edebilmek için kapsamlı anket ve araştırma çalışmalarına ihtiyaç bulunmaktadır.

SORUNLAR

Türkiye'de yaşayan gurbetçilerin, yurtdışında sahip oldukları araçlarını ülkeye getirmeleri, hem kişisel ulaşım tercihleri hem ekonomik nedenler hem de kültürel nedenlerle sıkça başvurdukları bir yöntemdir. Ancak süreçte karşılaşılan bürokratik ve mali zorluklar, gurbetçilerin bu tercihi zorlaştırmaktadır. Özellikle Türkiye'nin gümrük ve geçici ithalat mevzuatına dayalı düzenlemeleri, gurbetçilerin kendi araçlarını getirme sürecinde önemli bir engel oluşturmaktadır.

Bu süreçte gurbetçilerin karşılaştığı başlıca sorunlar Tablo 3'deki gibi sıralanabilir:

Tablo 3 : Sorunlar

Sorun	Açıklama
Araç Getirme Şartlarının Karmaşıklığı	Yurda araç getirmek isteyen gurbetçilerin uyması gereken pek çok kural ve sınırlama vardır. Bu şartların karmaşıklığı, sürecin anlaşılmasını ve uygulanmasını zorlaştırır. Öne çıkan şartlar şunlardır:

İkamet Şartı: Türkiye'ye araç getirmek isteyen gurbetçilerin, yurtdışında en az 185 gün ikamet etmiş olması gerekir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu şart, yurtdışında kısa süre yaşayan veya belirli dönemlerde Türkiye'ye sıkça gidip gelen kişiler için büyük bir engel oluşturur.

Araç Sahibi Olma Zorunluluğu: Araç, yurtdışında bulunan kişi üzerine kayıtlı olmalıdır. Başka bir kişi adına kayıtlı araç getirilemez.

Geçici İthalat Süresi: Getirilen araçların Türkiye'de geçici olarak kalma süresi sınırlıdır (güncel olarak

730 gün, ancak bu süre değişebilir).

Gümrük
İşlemlerinin
Zorluğu

Belgelerin Hazırlanması: Araç ruhsatı, sigorta poliçesi, vekaletname (varsa) gibi belgelerin eksiksiz ve doğru şekilde hazırlanması gereklidir. Eksik belge veya yanlış beyanda bulunulması, araç giriş işlemlerinin reddedilmesine yol açabilir (Şahin, 2018).

Türkiye'ye araç sokarken karşılaşılan gümrük işlemleri oldukça karmaşıktır ve zaman alıcı olabilir

Gümrük Deklarasyonu: Araç girişinde gümrük beyannamesi doldurulması gerekir. Eksik veya yanlış bilgi verilmesi durumunda araç ülkeye sokulamayabilir.

Belgelerin Onaylanması: Araç ruhsatı, sigorta poliçesi ve diğer belgelerin eksiksiz ve doğru şekilde hazırlanması gerekir. Bu belgelerin tercümesi ve noter onayı talep edilebilir.

Araç Muayenesi ve Kontroller: Araçların teknik kontrolleri, gümrük memurları tarafından detaylı bir şekilde yapılır. Bu süreç, araçların gümrüklerde uzun süre beklemesine neden olabilir.

Mali
Yükümlölükler

Araçların geçici olarak Türkiye'ye getirilmesi sırasında çeşitli mali yükümlölüklerle karşılaşılır

Taşıt Geçiş Teminatı: Türkiye'ye geçici araç getiren gurbetçilerden teminat bedeli talep edilebilir. Bu bedel aracın modeline, yaşına ve piyasa değerine göre değişiklik gösterebilir.

Sigorta Zorunluluğu: Türkiye'ye giriş yapan aracın Türkiye sınırları içinde geçerli bir trafik sigortasına sahip olması gerekir. Bu sigorta genellikle yurtdışında yapılan poliçeleri kapsamaz ve Türkiye'den ayrı bir sigorta yapılması gerekir.

Vergiler ve Harçlar: Araçlardan, belirli koşullarda motorlu taşıtlar vergisi ve çeşitli gümrük vergileri talep edilebilir. Vergi oranları aracın tipi ve motor hacmine göre değişiklik gösterebilir.

Kullanım
Kısıtlamaları

Türkiye'ye getirilen araçlarla ilgili belirli kullanım kısıtlamaları vardır

Sadece Araç Sahibinin Kullanımı: Türkiye'ye getirilen araçları yalnızca araç sahibi ve onun yakın aile üyeleri (örneğin eş veya çocuklar) kullanabilir. Aksi durumda cezalar ve

araç bağlama işlemleri uygulanabilir.

Süre Sınırı: Türkiye'ye getirilen araçların kullanım süresi 730 gün ile sınırlandırılmıştır. Araç, izin verilen süreden daha uzun bir süre Türkiye'de kaldığında yüksek cezalar ve aracın gümrük mülkiyetine geçirilmesi gibi yaptırımlarla karşılaşılır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Sıkı Gümrük Denetimleri: Araçların giriş ve çıkışlarında detaylı gümrük kontrolleri yapılır. Bu kontroller sırasında eksik belge veya usulsüz kullanım tespit edilirse ağır cezalar uygulanır.

Cezai İşlemler
ve Denetimler

Gümrük Kanunu İhlalleri: Gurbetçilerin kuralları ihlal etmesi durumunda araç bağlanabilir veya yüklü miktarda ceza kesilebilir. Örneğin, süre aşımı veya aracı izinsiz bir başkasına kullandırma gibi durumlar ciddi yaptırımlara tabidir.

Yerel Mevzuatın Sık Değişmesi Türkiye'de gümrük ve geçici ithalat mevzuatında sık sık değişiklik yapılması, gurbetçilerin güncel kuralları takip etmesini zorlaştırır. Mevzuat değişiklikleri yeterince duyurulmadığı için gurbetçiler eski bilgilere göre hareket ederek

sorunlar yaşayabilir.

Gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirme sürecinde karşılaştıkları bu zorluklar, çeşitli olumsuz etkilere yol açabilir. Bu etkiler arasında özellikle ekonomik baskılar ve psikolojik etkiler oldukça önemlidir. Şöyle ki; Gümrük işlemleri ve mali yükümlülükler, gurbetçilerin bütçesi üzerinde ek bir mali yük oluşturur. Bu durum, Türkiye ziyaretlerini kısıtlama eğilimini artırabilir (Aktaş, 2020). Ayrıca sürecin karmaşıklığı ve belirsizliği, gurbetçiler üzerinde stres ve güvensizlik meydana getirebilir (Güngör, 2018). Yukarıdaki tabloda kısaca özetlenen gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirirken karşılaştıkları temel zorlukların her birisi önemine binaen daha detaylı olarak aşağıda incelenmektedir.

1.1. Araç Getirme Şartlarının Karmaşıklığı

Gurbetçilerin, yurtdışında sahip oldukları araçları Türkiye'ye getirmesi, özellikle tatil dönemlerinde sıkça tercih edilen bir uygulamadır. Ancak bu süreç, gurbetçilerin karşı karşıya kaldığı çeşitli bürokratik ve idari engellerle karmaşık bir hale gelmiştir. Türkiye'nin gümrük mevzuatı, araç getirme süreçlerini belirli kurallar çerçevesinde düzenlemiş olmakla birlikte, bu düzenlemelerin karmaşıklığı gurbetçiler için önemli bir sorun teşkil etmektedir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu çalışma, gurbetçilerin araç getirme sürecindeki şartların karmaşıklığını ve bu durumun neden olduğu zorlukları analiz etmeyi amaçlamaktadır.

İkamet Şartı

Türkiye'ye araç getirme hakkı, gurbetçilerin yurtdışında en az 185 gün ikamet etmiş olması koşuluna bağlıdır. Bu kural, gurbetçilerin tatil planlarını yaparken dikkat etmeleri gereken önemli bir kriterdir. Ancak gurbetçilerin yurtdışında geçirdikleri günlerin hesaplanması ve bu sürenin kanıtlanması süreci karmaşıklık yaratabilir (Şahin, 2018). Ayrıca, sık sık Türkiye'ye giriş-çıkış yapan gurbetçiler için bu şartı sağlamak zorlaşmaktadır.

Araç Sahibinin Kendi Adına Kayıtlı Olma Şartı

Türkiye'ye getirilecek araçların, yalnızca yurtdışında yaşayan gurbetçinin kendi adına kayıtlı olması gerekmektedir. Başkasına ait araçların getirilmesine izin verilmemesi, gurbetçiler arasında araç paylaşımı veya kiralama yoluyla Türkiye'ye giriş yapma planlarını imkânsız hale getirmektedir (Yılmaz, 2020). Bu kural, özellikle birden fazla araç sahibi olan veya aile bireyleri adına araç kullanan gurbetçiler için önemli bir kısıtlama oluşturur.

Geçici İthal Süresi

Gurbetçilerin araçlarını Türkiye'de kullanma süresi, geçici ithalat mevzuatına göre sınırlandırılmıştır. Güncel düzenlemelere göre araçlar, Türkiye'de 730 gün süreyle kalabilir. Ancak bu süre, araç sahibinin tekrar yurtdışına çıkması halinde sıfırlanmamakta ve araçların yeniden Türkiye'ye getirilebilmesi için belirli bir bekleme süresi uygulanmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu durum, gurbetçilerin araçlarını uzun süre Türkiye'de bırakma veya sık ziyaret planlarını olumsuz etkiler.

Belgelerin Hazırlanması

Türkiye'ye araç getirmek için gurbetçilerden pek çok belge talep edilmektedir:

- **Araç Ruhsatı:** Aracın yurtdışındaki kayıtlı ruhsatının ibraz edilmesi gereklidir.
- **Sigorta Poliçesi:** Türkiye'de geçerli bir trafik sigortası yaptırılması şarttır.
- **Kimlik ve İkamet Belgesi:** Araç sahibinin yurtdışında ikamet ettiğini gösteren belgelerin hazırlanması gereklidir. Bu belgelerin hazırlanması sırasında yaşanan eksiklikler, işlemlerin gecikmesine veya reddedilmesine neden olabilir (Kaya, 2015).

Bu karmaşıklık, gurbetçiler açısından bir çok zorluğa neden olmaktadır. Bunlar arasında en önemlileri olarak zaman ve emek kaybı, hatalı veya eksik bilgi nedeniyle cezalar ve oluşan maddi yük öne çıkmaktadır.

- Araç getirme sürecindeki belgelerin toplanması, kuralların anlaşılması ve doğru bir şekilde uygulanması önemli bir zaman ve emek gerektirir. Süreç, gurbetçilerin tatil planlarını zorlaştırabilir ve psikolojik stres yaratabilir (Aktaş, 2020).
- Gurbetçilerin araç getirme sürecine dair kuralları tam olarak anlamaması veya eksik bilgiyle hareket etmesi, gümrük işlemlerinde sorunlara yol açabilir. Bu durum, araçların bağlanması veya yüksek para cezaları gibi sonuçlar doğurabilir (Doğan, 2019).

- Karmaşık düzenlemeler ve belgelerin hazırlanması, gurbetçiler için ek maliyetler doğurabilir. Özellikle çeviri ve noter onayı gibi işlemler, gurbetçiler üzerinde ek bir mali yük oluşturur (Öztürk, 2017).

1.2. Gümrük İşlemlerinin Karmaşıklığı ve Zorluğu

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreci, özellikle tatil dönemlerinde sıkça tercih edilmektedir. Ancak, bu süreçte karşılaşılan gümrük işlemleri, gurbetçiler için en büyük zorluklardan biri olarak öne çıkmaktadır. Türkiye'nin geçici ithalat düzenlemeleri ve gümrük prosedürlerinin karmaşıklığı, gurbetçilerin ülkeye araç getirme süreçlerini hem zaman alıcı hem de stresli bir hale getirebilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu kısımda, gurbetçilerin araç getirme sürecinde karşılaştıkları gümrük işlemlerinin zorlukları analiz edilmekte ve çözüm önerileri sunulmaktadır.

Gümrük işlemlerinin karmaşıklığı ve zorluğu hususunu aşağıdaki boyutları itibarıyla incelemekte fayda bulunmaktadır: Gümrük beyanı ve belgelerin doğru hazırlanması, gümrük denetim süreçlerinin uzunluğu, geçici ithalat mevzuatına uyum ve vergi ve harçların belirsizliği.

- Türkiye'ye araç getiren gurbetçilerin, araç girişinde detaylı bir gümrük beyannamesi

doldurması gerekmektedir. Beyanname, aracın teknik özelliklerinden kullanım amacına kadar birçok bilgiyi içerir. Beyannamenin yanlış doldurulması veya eksik bilgi verilmesi durumunda araç girişine izin verilmez ve ek işlemler gerekebilir (Şahin, 2018). Bu süreç, gurbetçiler için ciddi bir zaman kaybına neden olmaktadır.

- Belgelerin hazırlanmasında karşılaşılan zorluklar şunlardır:Araç ruhsatı ve sigorta poliçesinin noter onaylı tercümesi, İkamet belgesi ve pasaport gibi kişisel belgelerin eksiksiz ibrazı, ve Türkiye'de geçerli bir trafik sigortasının temin edilmesi (Yılmaz, 2020).
- Türkiye'ye giriş yapan araçlar, gümrük memurları tarafından detaylı bir incelemeye tabi tutulur. Bu süreçte aracın teknik özelliklerinin kontrol edilmesi, araç kullanım amacının doğrulanması, ve araç ve sahibinin gerekli belgelerinin eksiksiz olması gerektiği konularında sıkı bir denetim süreci uygulanır (Kaya, 2015). Denetimlerin uzun sürmesi ve yoğun tatil dönemlerinde oluşan gümrük yığılmaları, gurbetçilerin araç giriş işlemlerini ciddi şekilde geciktirebilmektedir.
- Türkiye'ye getirilen araçlar, "geçici ithalat" statüsünde değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, gurbetçilerden araçlarının kullanım süresi boyunca mevzuata tam uyum göstermeleri beklenir. Geçici ithalat rejimi kapsamında sıkça karşılaşılan sorunlar olarak şu hususlar öne çıkmaktadır:
 - **Süre Sınırının Aşılması:** Araçların Türkiye'de kalma süresi 730 günle

sınırlıdır. Bu süre aşıldığında araç bağlanabilir ve cezai yaptırımlar uygulanabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

○ **Araç Kullanım Kısıtlamaları:**

Getirilen araçların yalnızca araç sahibinin veya birinci dereceden yakınlarının kullanmasına izin verilmesi, gurbetçilerin aracı aile üyelerine veya arkadaşlarına kullandırmasını engeller (Doğan, 2019).

- Gümrük işlemleri sırasında talep edilen vergiler ve harçlar, gurbetçiler için mali yük oluşturur. Ayrıca, bu ücretlerin hesaplanmasındaki belirsizlikler ve farklı uygulamalar, süreçte karmaşıklık oluşturur. Örneğin: Aracın piyasa değerine göre belirlenen teminat bedeli, gurbetçilerin beklenmedik maliyetlerle karşılaşmasına neden olabilir (Aktaş, 2020). Ayrıca bazı durumlarda aracın Türkiye'deki kalış süresine bağlı olarak motorlu taşıtlar vergisi talep edilebilir (Yılmaz, 2020).

Gümrük İşlemlerinin Karmaşıklığının gurbetçiler üzerinde bir çok olumsuz etkisi görülmektedir. Bunlar arasında özellikle şu üç husus öne çıkmaktadır: Zaman ve iş gücü kaybı, ekonomik yük, ve psikolojik stres.

- Gümrük işlemlerinin karmaşıklığı, gurbetçilerin tatil planlarını aksatabilir. Belgelerin hazırlanması, denetim süreçleri ve ek işlemler, gurbetçilerin beklenenden daha

fazla zaman harcamasına yol açar (Güngör, 2018).

- Belirsizlikler ve ek maliyetler, gurbetçilerin bütçesi üzerinde baskı yaratır. Araç sigortası, teminat ve noter işlemleri gibi maliyetler, araç getirmenin ekonomik avantajını azaltabilir (Öztürk, 2017).
- Karmaşık ve zaman alıcı süreçler, gurbetçilerde stres ve memnuniyetsizlik yaratabilir. Özellikle ilk kez araç getiren gurbetçiler, sürecin belirsizliğinden kaynaklanan endişeler yaşayabilir (Şahin, 2018).

1.3. Mali Yükümlülüklerin Ağır Olması

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreçleri, maliyet açısından önemli bir planlama gerektirir. Gümrük mevzuatında belirtilen çeşitli mali yükümlülükler, gurbetçiler için büyük bir mali yük oluşturabilmektedir. Bu durum, araç getirme sürecini ekonomik olarak zorlaştırmakta ve gurbetçilerin bu haklarını kullanmalarını sınırlandırmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu çalışmada, gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirirken karşılaştıkları mali yükümlülüklerin zorlukları ve bu durumun meydana getirdiği etkiler ele alınacaktır.

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme sürecinde karşılaştığı mali yükümlülük çeşitleri olarak taşıt teminatı, sigorta maliyetleri, vergi ve harçlar ile diğer ek maliyetler önem taşımaktadır.

- Gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirmeleri için taşıt teminatı yatırımları gerekmektedir. Bu teminat bedeli, aracın piyasa değeri, modeli ve motor hacmine bağlı olarak değişiklik göstermektedir (Şahin, 2018). Yüksek değerli araçlar için belirlenen teminat tutarları, birçok gurbetçi için ciddi bir maliyet oluşturur. Teminatın geri alınması sürecindeki gecikmeler de gurbetçilerin finansal planlamalarını zorlaştırmaktadır.
- Türkiye'ye getirilen araçların yurtdışında yapılan sigorta poliçeleri genellikle geçerli değildir. Bu nedenle gurbetçilerin, Türkiye sınırları içinde geçerli olan bir trafik sigortası yaptırmaları zorunludur. Türkiye'de yapılan trafik sigortası poliçeleri, yurtdışındaki poliçelere göre daha pahalı olabilir ve gurbetçiler için ek bir maliyet unsuru oluşturur (Yılmaz, 2020).
- Araç getirme sürecinde gurbetçilerin karşılaştığı en büyük mali yüklerden biri, gümrük vergileri ve çeşitli harçlardır. Öne çıkan mali yükler şunlardır:
 - **Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV):** Türkiye'de araçların motor hacmine ve yaşına bağlı olarak yıllık olarak ödenmesi gereken MTV, gurbetçilerin Türkiye'de geçici ithalat statüsünde araç kullanırken ödemek zorunda kaldığı maliyetlerden biridir.
 - **Diğer Harçlar:** Aracın giriş işlemleri sırasında talep edilen idari harçlar ve noter ücretleri, maliyetleri artıran diğer unsurlardır (Doğan, 2019).

- Araç getirme süreci sırasında noter onaylı tercüme, araç muayenesi ve zorunlu yol geçiş ücretleri gibi çeşitli ek maliyetler ortaya çıkar. Bu tür giderler, gurbetçilerin bütçelerini aşabilmekte ve araç getirme sürecinin ekonomik avantajını azaltmaktadır (Kaya, 2015).

Bu mali yükümlülüklerin gurbetçilere etkileri arasında ekonomik baskılar, araç getirme hakkından vazgeçme ve psikolojik - sosyal etkiler görece daha önemli görülmektedir.

- Araç getirme süreçlerindeki mali yükümlülükler, gurbetçilerin bütçelerini zorlayabilir. Özellikle yüksek teminat bedelleri ve vergiler, gurbetçilerin araç getirme kararlarını olumsuz etkileyebilir. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye'ye seyahat etmeyi daha maliyetli bulmasına ve farklı ulaşım yöntemlerini tercih etmesine yol açabilir (Aktaş, 2020).
- Mali yükümlülüklerin ağırlığı, gurbetçilerin araç getirme hakkından vazgeçmesine neden olabilir. Özellikle düşük gelir gruplarına mensup gurbetçiler, bu yükümlülükler nedeniyle kendi araçlarını Türkiye'ye getirmek yerine toplu taşıma veya araç kiralama gibi alternatif yöntemlere yönelmektedir (Güngör, 2018).
- Mali yükümlülüklerin ağır olması, gurbetçiler üzerinde ekonomik baskının yanı sıra psikolojik stres de yaratabilir. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik aidiyet

hislerini ve tatil planlarını olumsuz etkileyebilir (Öztürk, 2017).

1.4. Kullanım Kısıtlamaları

Türkiye'ye yurtdışında sahip oldukları araçlarla giriş yapan gurbetçiler, geçici ithalat rejimi çerçevesinde çeşitli düzenlemelere tabi tutulmaktadır. Bu düzenlemeler, gurbetçilerin araçlarını nasıl kullanabileceklerini, kimlerin bu araçları kullanabileceğini ve kullanım süresine ilişkin kuralları kapsamaktadır. Ancak bu kısıtlamalar, gurbetçiler için çeşitli zorluklar yaratmakta ve bu sürecin pratikliğini azaltmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu kısım, gurbetçilerin araçlarını Türkiye'de kullanırken karşılaştıkları kısıtlamaları ve bu durumun yol açtığı sorunları ele almayı amaçlamaktadır.

Bu raporun konusu bağlamında kullanım kısıtlamaları özellikle şu konularda söz konusu olmaktadır: sadece araç sahibinin kullanım hakkı, süre kısıtlamaları ve araç kullanım denetimleri.

- Türkiye'ye geçici ithalat rejimi kapsamında getirilen araçlar, sadece araç sahibi tarafından veya birinci dereceden aile bireyleri (eş, çocuklar) tarafından kullanılabilir. Araç sahibinin aracı başka bir kişiye kullandırması yasaktır. Bu kısıtlama, gurbetçilerin aile dışındaki bireylerle araç paylaşımını veya araçlarını ödünç vermesini imkânsız hale getirmektedir (Şahin, 2018).
- Geçici ithalat rejimi, gurbetçilerin araçlarını Türkiye'de belirli bir süreyle sınırlı olarak

kullanmalarına izin vermektedir. Güncel düzenlemelere göre, araçlar en fazla 730 gün boyunca Türkiye’de kalabilir. Bu süre aşıldığında, araç bağlanabilir ve araç sahibi ağır cezalarla karşılaşabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

- Türkiye’ye getirilen araçlar, kullanım kurallarına uyulup uyulmadığını kontrol etmek amacıyla sık sık denetlenir. Bu denetimler sırasında araç sahibinin yanında olmaması veya aracı kullanma hakkı olmayan bir kişinin araçla yakalanması durumunda, araç bağlanabilir ve ceza uygulanabilir (Yılmaz, 2020).

Kullanım Kısıtlamalarının araçlarını geçici olarak yurda getirmeye niyetlenen gurbetçilere Etkileri özellikle şu alanlarda sorun haline gelmiş bulunmaktadır: Pratik kullanımın sınırlandırılması, aile ve sosyal hayat üzerindeki olumsuz etkiler ve cezai yaptırımların ağır olması.

- Araç sahibinin kullanım hakkı dışındaki kısıtlamalar, gurbetçilerin araçlarını daha esnek bir şekilde kullanmalarını zorlaştırmaktadır. Örneğin, araç sahibinin hastalanması veya başka bir nedenle araç kullanamaması durumunda, aracı bir arkadaşına veya uzak bir akrabasına kullandırma olanağı bulunmamaktadır (Doğan, 2019).
- Kullanım kısıtlamaları, gurbetçilerin aile ve sosyal hayatını da etkileyebilir. Örneğin, aile bireylerinden yalnızca belirli kişilerin aracı

kullanabilmesi, günlük yaşamda planlamayı zorlaştırır. Ayrıca, gurbetçilerin sosyal çevreleriyle araç paylaşımı yapamamaları, sosyal ilişkiler üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir (Güngör, 2018).

- Kullanım kısıtlamalarının ihlali durumunda uygulanan cezalar oldukça ağırdır. Araçların bağlanması, yüksek para cezaları ve yasal işlemler, gurbetçiler üzerinde hem maddi hem de manevi baskı yaratmaktadır. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye ziyaretlerini planlarken araç getirme kararını yeniden değerlendirmelerine yol açabilir (Kaya, 2015).

1.5. Cezai İşlemler ve Denetimler

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreçleri, geçici ithalat rejimi kapsamında belirli kurallara tabi tutulmaktadır. Bu süreçte kurallara uyulmaması durumunda ciddi cezai işlemler ve sıkı denetimler devreye girmektedir. Gümrük mevzuatında yer alan bu düzenlemeler, gurbetçilerin araçlarını getirme sürecini zorlaştırmakta ve planlama süreçlerinde ek stres yaratmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu kısımda, gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirirken karşılaştıkları cezai işlemleri ve denetim süreçlerinin zorlukları ele alınmaktadır.

Cezai işlemler ve denetim süreçleri bağlamında özellikle kullanım kurallarına uyulmaması durumunda cezai işlemler, süre aşımı cezaları, ve denetimlerin gereğinden fazla sıkı olması sorun oluşturmaktadır.

- Türkiye'ye geçici ithalat statüsünde getirilen araçların kullanımıyla ilgili belirlenen kurallar, özellikle aracın kimler tarafından kullanılabilceğı ve aracın Türkiye'de kalış süresini kapsar. Bu kurallara uyulmaması durumunda uygulanan cezai işlemler şunlardır:
 - **Aracın Bağlanması:** Aracı, sahibi dışında bir kişinin kullanması durumunda araç bağlanabilir. Bu durum, özellikle acil durumlarda aracın bir başkası tarafından kullanılmasının gerektiğı durumlarda önemli bir sorun teşkil eder (Yılmaz, 2020).
 - **Yüksek Para Cezaları:** Kullanım kısıtlamalarının ihlal edilmesi veya süre sınırının aşılması durumunda gurbetçilere ağır para cezaları uygulanır. Bu cezalar, aracın değerine ve ihlalin niteliğine bağlı olarak değişir (Kaya, 2015).
- Türkiye'ye getirilen araçlar, geçici ithalat rejimi kapsamında en fazla 730 gün süreyle ülkede kalabilir. Bu sürenin aşılması durumunda, araç bağlanır ve cezai yaptırımlar uygulanır. Süre aşımı cezaları, genellikle araç sahibinin yurtdışına çıkış ve dönüş planlarını doğru yapamaması veya beklenmeyen bir durumda ülke dışına çıkamaması gibi nedenlerle gündeme gelir (Şahin, 2018).
- Türkiye'ye getirilen araçların kullanımı, sıkı gümrük denetimlerine tabi tutulur. Bu denetimlerin temel amaçları şunlardır:

- **Aracın Kurallara Uygun Kullanımını Sağlamak:** Gümrük memurları, araç sahibinin kurallara uyup uymadığını düzenli olarak kontrol eder.
- **Belgelerin Geçerliliğini Kontrol Etmek:** Araç sahibinin geçerli bir sigorta poliçesi, araç ruhsatı ve ikamet belgesi bulundurup bulundurmadığı denetlenir (Doğan, 2019).
- Sıkı denetimler, özellikle tatil dönemlerinde araç giriş ve çıkış işlemlerinin yavaşlamasına ve uzun bekleme sürelerine neden olabilir.

Denetim ve cezaların etkileri arasında özellikle ekonomik etkiler, psikolojik etkiler ve gurbetçilerin araç getirme kararlarını olumsuz etkilemesi görece daha önemli görülmektedir.

- Cezai işlemler ve denetim süreçlerinin sıklığı, gurbetçiler üzerinde mali bir yük oluşturur. Özellikle ağır para cezaları ve araç bağlama durumlarında ortaya çıkan ek masraflar, gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme kararlarını olumsuz etkileyebilir (Aktaş, 2020).
- Cezai yaptırımlar ve sıkı denetimler, gurbetçiler üzerinde stres ve güvensizlik yaratabilir. Özellikle kuralların karmaşıklığı nedeniyle yanlışlıkla kural ihlali yapan gurbetçiler, süreçten olumsuz etkilenmektedir (Güngör, 2018).
- Cezai işlemler ve denetimlerin sıklığı, gurbetçilerin araç getirme süreçlerine yönelik olumsuz bir algı oluşturabilir. Bu durum, gurbetçilerin araçlarını getirme yerine toplu

taşıma veya araç kiralama gibi alternatif yöntemlere yönelmesine neden olabilir (Öztürk, 2017).

1.6. Yerel Mevzuatın Sık Değişmesi

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreçleri, geçici ithalat rejimi ve gümrük mevzuatına göre düzenlenmiştir. Ancak bu mevzuat, ekonomik, politik ve idari nedenlerle sık sık değişikliğe uğrayabilmektedir. Yerel mevzuatın sürekli değişmesi, gurbetçiler için sürecin öngörülemez ve karmaşık hale gelmesine yol açmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu bölümde, gurbetçilerin araç getirme sürecinde karşılaştıkları bu zorlukların nedenleri, etkileri ve çözüm önerileri ele alınmaktadır.

Mevzuatın sık değişmesi belirsizlik ve öngörülemezlik, bilgilendirme eksikliği, ekonomik etkiler ve bürokratik karmaşıklık gibi bir çok soruna neden olabilmektedir. Şöyle ki;

- Yerel mevzuatın sık sık değişmesi, gurbetçilerin araç getirme süreçlerini planlamasını zorlaştırmaktadır. Örneğin:
 - Geçici ithalat süresinin değişiklik göstermesi,
 - Araç kullanımına ilişkin kuralların farklı tarihlerde farklı şekilde uygulanması,
 - Vergi oranları ve taşıt teminatlarının ani artışları gibi unsurlar, gurbetçilerin süreci önceden planlamasını engeller (Yılmaz, 2020).

- Mevzuatta yapılan değişiklikler genellikle gurbetçilere yeterince duyurulmaz. Bu durum, gurbetçilerin eski kurallara göre hareket etmesine ve cezai yaptırımlarla karşılaşmasına neden olabilir (Şahin, 2018). Örneğin, araç kullanım sürelerine veya sigorta gerekliliklerine ilişkin yapılan değişiklikler, çoğu gurbetçinin habersiz olduğu bir durum yaratabilir.
- Mevzuat değişiklikleri genellikle mali yükümlölüklerde de değişikliklere yol açar. Örneğin:
 - Vergi oranlarının artırılması,
 - Taşıt teminatlarının yeniden belirlenmesi,
 - Ek harçlar veya idari ücretlerin eklenmesi gibi düzenlemeler, gurbetçiler için beklenmedik maliyetlere neden olur (Doğan, 2019).
- Yeni düzenlemelere uyum sağlamak, gurbetçiler için ek bir bürokratik yük oluşturur. Yeni belgelerin hazırlanması, noter tasdikleri veya sigorta güncellemeleri gibi işlemler, sürecin daha karmaşık hale gelmesine yol açar (Kaya, 2015).

Mevzuat Değişikliklerinin yurda kendi araçları ile gelmeye niyetlenen gurbetçilere etkileri arasında gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme tercihlerinde azalma, gurbetçilerin Türkiye'ye bakış açısında olumsuzluk ve ekonomik ve psikolojik etkiler öne çıkmaktadır.

- Yerel mevzuatın sürekli deęiřmesi, gurbetçilerin araç getirme konusundaki motivasyonunu dūřurmektedir. Sūrecin ōngōrūlemezlięi ve karmařıklıęı, gurbetçilerin toplu tařıma veya araç kiralama gibi alternatiflere yōnelmesine neden olabilir (Gūngōr, 2018).
- Mevzuatın sık deęiřmesi ve yetersiz bilgilendirme, gurbetçiler arasında Tūrkiye'ye yōnelik aidiyet duygusunu olumsuz etkileyebilir. Sūrekli deęiřen kurallar nedeniyle cezalarla veya maddi kayıplarla karřılařan gurbetçiler, sūreci adil olmayan bir uygulama olarak deęerlendirebilir (Aktař, 2020).
- Mevzuat deęiřikliklerinden kaynaklanan ani mali yūklar ve belirsizlikler, gurbetçilerin finansal planlarını olumsuz etkileyebilir. Bu durum, gurbetçiler arasında stres ve memnuniyetsizlik yaratabilir (Őztūrk, 2017).

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye araç getirme süreçleri, hem ekonomik hem de bürokratik açıdan çeşitli zorlukları beraberinde getirmektedir. Geçici ithalat rejimi çerçevesinde getirilen araçlarla ilgili sıkı düzenlemeler, gurbetçilerin bu süreci yönetmesini zorlaştırmakta ve tatil planlarını olumsuz etkileyebilmektedir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Tablo 4'de gurbetçilerin araç getirme sürecinde karşılaştıkları temel sorunlara yönelik çözüm önerileri ele alınmaktadır.

Tablo 4: Çözüm Önerileri

Çözüm	Açıklama
Mevzuatın Sadeleştirilmesi	Araç getirme sürecine ilişkin yasal düzenlemelerin daha sade ve anlaşılır hale getirilmesi, gurbetçilerin bu süreçteki zorluklarını önemli ölçüde azaltacaktır.
	Standart Bir Süre Belirlenmesi: Türkiye'de araç kullanım süresinin (örneğin 730 gün) tüm gurbetçiler için standart hale getirilmesi ve istisnai durumların açıkça belirtilmesi önemlidir.
	Kural Değişikliklerinin Sınırlandırılması: Mevzuatta sık sık değişiklik yapılmasının önüne geçilmelidir (Gümrük ve Ticaret

Dijitalleşme ve
Kolaylaştırılmış
İşlemler

Bakanlığı, 2022).

Araç getirme sürecindeki
bürokratik işlemlerin çevrimiçi
platformlar üzerinden
yapılabilmesi, gurbetçilerin süreçte
harcadığı zamanı ve çabayı
azaltabilir:

E-Beyanname Sistemi: Araç giriş
beyannamesinin dijital ortamda
hazırlanması ve gümrük
işlemlerinin hızlandırılması
sağlanabilir.

Mali
Yükümlülüklerin
Hafifletilmesi

Belgelerin Online Onayı: Sigorta
poliçeleri ve diğer belgelerin dijital
ortamda onaylanması süreçleri
hızlandırabilir (Kaya, 2015).

Gurbetçilerin karşılaştıkları
ekonomik zorlukların azaltılması
için şu adımlar atılabilir:

Vergi Muafiyeti veya İndirimler:
Belirli bir süreyle sınırlı olmak
üzere motorlu taşıtlar vergisinde
muafiyet veya indirim sağlanabilir.

Sigorta Politikalarının

Entegrasyonu: Yurtdışında
yapılan sigorta poliçelerinin
Türkiye’de geçerli sayılması için
uluslararası sigorta anlaşmaları
yapılabilir.

Kullanım Kısıtlamalarının Esnetilmesi	Taşıt Teminatlarının Düşürülmesi: Taşıt teminatlarının piyasa değerine göre değil, aracın kullanım süresine göre belirlenmesi sağlanabilir (Aktaş, 2020). Araç kullanım kısıtlamalarının daha esnek bir yapıya kavuşturulması, gurbetçilerin bu süreçte karşılaştıkları pratik sorunları çözebilir: Araç Paylaşımına İzin Verilmesi: Araç sahibinin izniyle ikinci derece akrabalar veya arkadaşların aracı kullanmasına izin veren düzenlemeler yapılabilir.
Bilgilendirme Kampanyalarının Artırılması	Denetim Süreçlerinin Kolaylaştırılması: Araçların kullanımına ilişkin denetimlerin daha az müdahaleci hale getirilmesi sağlanabilir (Öztürk, 2017). Mevzuatla ilgili güncellemelerin gurbetçilere zamanında ve doğru bir şekilde ulaştırılması, birçok sorunun önüne geçebilir: Konsolosluk Bilgilendirme Hizmetleri: Konsolosluklar aracılığıyla gurbetçilere araç getirme sürecine ilişkin düzenli

bilgilendirme yapılabilir.

Yerel ve
Uluslararası
İşbirlikleri

Dijital Platformlar: Mevzuat değişikliklerinin duyurulması için mobil uygulamalar veya e-posta bilgilendirme sistemleri oluşturulabilir (Güngör, 2018). Türkiye'nin gurbetçilerin yoğun olarak yaşadığı ülkelerle işbirliği yaparak, araç getirme süreçlerini kolaylaştıracak düzenlemeler geliştirmesi önemlidir:

Uluslararası Geçerliliği Olan

Belgeler: Araç ruhsatı ve sigorta poliçelerinin uluslararası geçerliliği sağlanabilir.

İki Taraflı Anlaşmalar: Türkiye ve gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasında karşılıklı olarak araç kullanımına ilişkin kolaylıklar sağlanabilir (Doğan, 2019).

Gurbetçilerin yurda araç getirme süreçlerini kolaylaştırmak amacıyla geliştirilen ve yukarıdaki tabloda detayları verilen politika önerilerinin neden önerildikleri ve sorunun çözümüne potansiyel katkıları, Tablo 5'de çok daha net olarak görülebilmektedir.

Tablo 5: Politika Önerilerinin Önerilme Nedenleri ve Potansiyel Katkıları

Çözüm Önerisi	Nedir?	Neden Önerildi?	Potansiyel Katkısı
Mevzuatın Sadeleştirilmesi	Mevcut mevzuatın sadeleştirilmesi ve daha uzun vadeli bir perspektifle düzenlenmesi; Sürekli değişen kurallar yerine daha sabit ve kolay anlaşılır düzenlemeler yapılması.	Mevzuatın karmaşıklığı ve sık değişmesi, gurbetçilerin süreci anlamakta zorlanmalarına neden oluyor. Bu durum, hatalı işlemler ve cezai yaptırımlara yol açabiliyor.	Daha net ve anlaşılır bir mevzuat, gurbetçilerin süreçte hata yapmasını önler, işlemleri hızlandırır ve cezai yaptırımları azaltır. Ayrıca gurbetçiler, araç getirme sürecine daha fazla güven duyar.
Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler	Gümrük beyannamelerinin, sigorta poliçelerinin ve diğer belgelerin dijital ortamda düzenlenmesi	Bürokratik süreçlerin manuel olarak yürütülmesi, hem zaman kaybına hem de hatalara	Dijital platformlar, belgelerin hızlı onaylanmasını sağlar, uzun bekleme sürelerini ve hata

	si ve onaylanması için çevrimiçi bir sistem kurulması.	neden oluyor. Dijitalleşme, işlemleri hızlandırabilir ve belge doğrulama süreçlerini daha etkin hale getirebilir. Yüksek maliyetler, gurbetçilerin araç getirme süreçlerinde en vazgeçmesi ne neden oluyor. Bu durum hem bireysel hem de toplumsal düzeyde ekonomik zarar yaratıyor.	oranını azaltır. Aynı zamanda gurbetçilerin süreçte harcadığı zaman ve çabayı minimize eder. Mali yükümlülüklerin hafifletilmesi, gurbetçilerin süreçten memnuniyetini artırır ve daha fazla gurbetçinin araç getirmesini teşvik eder. Bu durum, yerel ekonomiye dolaylı katkıları artırır.
Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi	Taşıt teminatlarının, vergilerin ve sigorta maliyetlerinin yeniden düzenlenerek düşürülmesi veya belirli gruplara muafiyet sağlanması.		
Kullanım Kısıtlamaları	Araç sahibinin	Mevcut kurallar,	Kullanım kısıtlamaları

rının Esnetilmesi	onayıyla aracın kullanımını arkadaşlar veya ikinci derece akrabaların gibi belirli kişilere devretmesin e izin veren düzenlemele rin yapılması.	sadece araç sahibinin veya birinci derece akrabaların ın aracı kullanması na izin veriyor. Bu durum, pratik zorluklara yol açıyor ve gurbetçilerin günlük yaşamını kısıtlıyor.	rının esnetilmesi , gurbetçilerin günlük yaşamını kolaylaştırır ve araç kullanımını daha esnek hale getirir. Ayrıca acil durumlarda aracın kullanımına ilişkin sorunları önler.
Uluslararası İşbirliklerin in Geliştirilme si	Türkiye ile gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasında sigorta poliçesi geçerliliği, aracın ruhsat doğrulama ve gümrük prosedürleri için işbirliklerini n artırılması.	Sigorta ve ruhsat işlemlerinde eki uluslararası uyumsuzlu k, belgelerin yeniden düzenlenm esini gerektiriyor ve bu süreç	Uluslararası işbirlikleri, belgelerin doğrulama sını hızlandırır ve maliyetleri düşürür. Ayrıca, süreçteki gecikmeler i önler ve gurbetçilerin

		maliyetli olabiliyor.	in sürece olan güvenini artırır.
Bilgilendir me Kampanyal arının Verimlerini n Artırılması	Konsoloslukl ar, dijital platformlar ve medya aracılığıyla araç getirme süreci hakkında kapsamlı bilgilendirm e kampanyala rı düzenlenme si.	Gurbetçiler in süreç hakkındaki eksik bilgileri, hatalı işlemler yapmaların a ve cezai yaptırımlar la karşılaşmal arına neden oluyor. Yetersiz bilgi, sürecin karmaşıklı ğını artırıyor.	Daha iyi bilgilendir me, sürecin daha bilinçli bir şekilde yürütülmes ini sağlar ve cezai yaptırımlar ı azaltır. Gurbetçiler in süreçte daha az hata yapmaların a yardımcı olur.
Tatil Araç Paketi Programlar ı	Gurbetçileri n Türkiye'ye araç getirmesini teşvik etmek için özel paketler oluşturulma sı (örneğin	Yüksek maliyetler, gurbetçiler in araçlarını Türkiye'ye getirme kararlarını olumsuz	Özel teşvik paketleri, gurbetçiler in Türkiye'ye araçlarıyla gelme oranını artırır. Bu,

	otoyol ücretlerinde indirim, sigorta masraflarında destek)	etkiliyor.	hem yerel ekonomiyi hem de Türkiye'nin uluslararası imajına katkıda bulunur.
Süre Takibi ve Hatırlatma Sistemleri	Türkiye'de araç kullanım süresini dijital platformlar aracılığıyla takip eden ve süre bitiminden önce gurbetçilere hatırlatma yapan bir sistemin geliştirilmesi.	Gurbetçiler , araçlarının Türkiye'de kalış sürelerini takip etmekte zorlanabili yor. Bu durum cezai yaptırımlar a neden oluyor.	Hatırlatma sistemleri, süre aşımı nedeniyle oluşan cezai yaptırımlar ı azaltır ve gurbetçilerin süreçten memnuniyetini artırır.

Bu tablo, gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunların çözümüne yönelik somut politika önerilerini, bu önerilerin neden gerektiğini ve çözümün potansiyel katkılarını detaylı bir şekilde özetlemektedir. Bu tabloda görülen politika önerileri, gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme sürecindeki sorunları çözmek için somut ve uygulanabilir adımlar olarak düşünülmelidir. Mevzuatın sadeleştirilmesi,

dijitalleşme, mali yükümlölüklerin hafifletilmesi, kullanım kısıtlamalarının esnetilmesi ve uluslararası işbirlikleri gibi öneriler, sürecin daha etkili ve kullanıcı dostu bir hale gelmesine katkıda bulunabilir. Bu çözümler, sadece bireysel fayda sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda Türkiye'nin gurbetçilerle olan bağlarını güçlendirecek ve ekonomik kazanımları artıracaktır.

Yukarıdaki tablolarda kısaca özetlenen gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirirken karşılaştıkları temel zorlukların çözümüne ilişkin önerilerimizin her birisi önemine binaen daha detaylı olarak aşağıda incelenmektedir.

1.7. Mevzuatın Sadeleştirilmesi

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye araç getirme süreçleri, geçici ithalat rejimi çerçevesinde çeşitli bürokratik ve yasal düzenlemelere tabi tutulmuştur. Ancak bu süreçteki mevzuatın karmaşıklığı ve sık sık değişen kurallar, gurbetçiler için ciddi bir sorun oluşturmaktadır. Mevzuatın sadeleştirilmesi, araç getirme sürecinde yaşanan zorlukları hafifletebilir ve gurbetçilerin süreci daha kolay ve güvenilir bir şekilde yönetmesini sağlayabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Mevzuatın karmaşıklığının neden olduğu sorunlar özellikle farklı kuralların birlikte uygulanması, değişen mevzuatın takip edilmesinin zorluğu ve bürokratik işlemlerin karmaşıklığından kaynaklanmaktadır. Şöyle ki;

- Türkiye'ye araç getirme sürecinde geçici ithalat rejimi, taşıt teminatı, süre sınırlamaları ve kullanım kısıtlamaları gibi birden fazla düzenleme aynı anda uygulanmaktadır. Bu durum, sürecin takip edilmesini zorlaştırmaktadır:
 - Araçların Türkiye'de kalış süresiyle ilgili kuralların farklı dönemlerde değişiklik göstermesi,
 - Kullanım haklarıyla ilgili istisnaların ve sınırların açık olmaması (Şahin, 2018).
- Yerel mevzuatta yapılan sık değişiklikler, gurbetçilerin mevcut kuralları anlamasını zorlaştırmaktadır. Örneğin, araç kullanım süresinin 730 günle sınırlandırılması veya taşıt teminatı oranlarındaki değişiklikler genellikle yeterince duyurulmamaktadır (Yılmaz, 2020).
- Mevzuatın karmaşıklığı, gurbetçilerin araç getirme sürecinde birçok farklı belge hazırlamasını gerektirir. Araç ruhsatı, sigorta poliçesi ve noter onaylı belgeler gibi belgelerin hazırlanması ve bunların mevzuata uygun şekilde sunulması, süreci karmaşık hale getirmektedir (Kaya, 2015).

Mevzuatın sadeleştirilmesi, gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunların çözümüne önemli katkılar sağlayabilir. Basit ve anlaşılır bir mevzuat, gurbetçilerin haklarını daha iyi anlamalarını ve süreçlerini daha etkili bir şekilde yönetmelerini sağlayacaktır. Bir başka deyişle; öngörülebilirlik ve planlama kolaylığı, hata ve cezaların azaltılması ve bürokratik işlemlerin

hızlandırılması, basitleştirilmiş ve azaltılmış bürokratik işlemlerin doğal sonucu olmaktadır.

- Mevzuatın sadeleştirilmesi, gurbetçilerin araç getirme sürecini daha öngörülebilir hale getirebilir. Net kurallar ve standart süreçler, gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme planlarını daha iyi yapmalarını sağlar (Doğan, 2019).
- Sade bir mevzuat, yanlış anlamalar nedeniyle meydana gelen kural ihlallerini ve bu ihlallere bağlı cezai yaptırımları azaltabilir. Örneğin, kullanım kısıtlamaları veya süre sınırlamaları gibi kuralların açıkça belirtilmesi, gurbetçilerin bu kurallara daha kolay uymasını sağlar (Güngör, 2018).
- Karmaşık belge hazırlama süreçlerinin sadeleştirilmesi, gurbetçilerin araçlarını daha hızlı bir şekilde getirmesine olanak tanır. Bu durum, hem bireysel düzeyde hem de gümrük sistemi genelinde işlem sürelerini kısaltır (Aktaş, 2020).

Mevzuatın sadeleştirilmesine yönelik bazı uygulama önerileri Tablo 6'da görülmektedir.

Tablo 6: Mevzuatın Sadeleştirilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
Standardizasyon ve Uzun Vadeli Düzenlemeler	Mevzuatın uzun vadeli bir perspektifle hazırlanması ve sık sık değişiklik yapılmaması, gurbetçiler için daha stabil bir

süreç yaratabilir:

- **Standart Araç Kullanım Süresi:** Tüm gurbetçiler için tek bir standart süre belirlenerek süre aşımı kaynaklı cezaların önüne geçilebilir.
- **Taşıt Teminatı ve Vergiler:** Teminat ve vergi oranlarının sabitlenmesi, gurbetçilerin mali planlamalarını kolaylaştırır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Dijital
Hizmetlerin
Geliştirilmesi

Mevzuat sadeleştirme süreciyle paralel olarak, dijital platformlar aracılığıyla işlem süreçlerinin kolaylaştırılması önemlidir:

- **E-Beyanname ve Onay Sistemleri:** Araç giriş beyannamesi ve sigorta işlemleri gibi belgelerin dijital ortamda düzenlenmesi ve onaylanması sağlanabilir.
- **Online Bilgilendirme:** Mevzuattaki değişikliklerin dijital

kanallar aracılığıyla
gurbetçilere duyurulması
sağlanabilir (Yılmaz,
2020).

Kullanım
Kısıtlamalarının
Gözden
Geçirilmesi

Araç kullanımına ilişkin kuralların
sadeleştirilmesi, sürecin daha
kullanıcı dostu hale gelmesini
sağlar. Özellikle araç sahibinin
dışında diğer kişilerin de aracı
kullanmasına izin veren
düzenlemeler, pratik zorlukları
azaltabilir (Doğan, 2019).

Konsolosluk ve
Gümrük İşbirliği

Konsoloslukların ve gümrük
yetkililerinin işbirliği yaparak
gurbetçilere yönelik bilgilendirme
kampanyaları düzenlemesi
önemlidir. Bu sayede gurbetçiler,
mevzuatı daha kolay anlayabilir ve
süreci daha iyi yönetebilir (Şahin,
2018).

Mevzuatın sadeleştirilmesiyle gurbetçilerin araç
getirme sürecindeki sorunların büyük ölçüde
azaltılması beklenebilir:

- Süreç daha öngörülebilir hale gelir,
- Bürokratik yükler azalır ve işlem süreleri kısılır,

- Gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik ekonomik katkıları artar,
- Gurbetçiler arasında Türkiye'ye duyulan aidiyet hissi güçlenir (Aktaş, 2020).

Gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunların çözümü, mevzuatın sadeleştirilmesine yönelik adımlarla önemli ölçüde iyileştirilebilir. Uzun vadeli ve standart düzenlemeler, dijitalleşme ve konsolosluk-gümrük işbirlikleri, bu sürecin daha kullanıcı dostu hale gelmesini sağlayacaktır. Bu tür düzenlemeler, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik bağlılığını artırırken ekonomik ve sosyal katkılarını da güçlendirecektir.

1.8. Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye araç getirme süreçleri, bürokratik işlemler ve mevzuattaki karmaşıklık nedeniyle çoğu zaman zorlayıcı bir hale gelmektedir. Bu süreçte dijitalleşme, gurbetçilerin karşılaştıkları zorlukların çözümünde önemli bir rol oynayabilir. Dijitalleşme yoluyla işlem sürelerinin kısaltılması, belge hazırlama süreçlerinin kolaylaştırılması ve bilgilendirme hizmetlerinin artırılması mümkündür (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Dijitalleşme yoluyla idari işlemlerin kolaylaştırılması, gümrük idarelerinde bürokratik işlemlerin karmaşık olması, bilgilendirme eksikliği yaşanması ve uzun işlem süreleri gibi sorunların çözümünde önemli rol oynayacaktır. Çünkü;

- Araç getirme sürecinde gümrük beyannamesi doldurulması, sigorta poliçelerinin hazırlanması, araç ruhsatının noter onaylı tercümesi gibi çeşitli işlemler gereklidir. Bu işlemlerin manuel olarak yapılması, zaman kaybına ve hatalara neden olmaktadır (Şahin, 2018).
- Mevzuattaki sık değişiklikler ve gurbetçilere yönelik yetersiz bilgilendirme, sürecin doğru bir şekilde anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Dijitalleşme, gurbetçilere hızlı ve etkili bilgi akışı sağlamak için önemli bir araçtır (Yılmaz, 2020).
- Araç giriş işlemleri sırasında belgelerin hazırlanması ve onaylanması gibi adımlar, tatil dönemlerinde gümrük kapılarında yoğunluk ve gecikmelere neden olmaktadır. Dijitalleşme, bu işlemlerin çevrimiçi ortamda yapılmasını sağlayarak işlem sürelerini kısaltabilir (Kaya, 2015).

Dijitalleşme yoluyla idari işlemlerin kolaylaştırılması ve kullanıcı dostu hale getirilmesi amacıyla bir çok farklı strateji uygulanabilir. Bu strateji önerilerinden başlıcaları Tablo 7’de yer almaktadır.

Tablo 7: Dijitalleşme ve İdari İşlemlerin Basitleştirilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
E-Beyanname Sistemi	Gurbetçilerin araç giriş beyannamesini dijital ortamda doldurabilmesi, hem işlem sürelerini kısaltacak hem de belge doğruluğunu

artıracaktır:

- **Otomatik Doğrulama:** Sistem, girilen bilgilerin doğruluğunu otomatik olarak kontrol edebilir.
- **Dil Seçenekleri:** Türkçe ve gurbetçilerin yaşadığı ülkelerin dillerinde hizmet veren bir platform oluşturulabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Online Belge Araç ruhsatı, sigorta poliçesi ve diğer Yönetimi gerekli belgelerin dijital olarak yüklenebilmesi ve onaylanabilmesi, sürecin hızlanmasını sağlayabilir:

- **Belgelerin Elektronik Sunumu:** Noter onaylı belgelerin fiziksel olarak taşınması yerine, dijital belgelerin gümrük sistemine yüklenmesi sağlanabilir.
- **Sigorta Poliçesi Doğrulama:** Türkiye'ye girişte sigorta poliçelerinin otomatik kontrol edilmesi için entegre bir sistem oluşturulabilir (Doğan, 2019).

Mobil ve Web Gurbetçilerin araç getirme süreçlerini

Uygulamaları yönetebilecekleri bir mobil ve web uygulaması geliştirilmesi önerilmektedir:

- **Bilgilendirme ve Güncellemeler:** Uygulama, mevzuat değişiklikleri ve işlem adımları hakkında gurbetçilere anlık bilgi sağlayabilir.
- **Süre Takibi:** Araçların Türkiye’de kalış süresi, uygulama üzerinden takip edilebilir ve süre bitiminden önce kullanıcılara hatırlatma yapılabilir (Aktaş, 2020).

Otomasyon ile Hızlı Gümrük İşlemleri Gümrük kapılarında işlem sürelerini kısaltmak için dijital otomasyon sistemleri kullanılabilir:

- **Plaka Tanıma Sistemi:** Türkiye’ye giriş yapan araçların plakalarının otomatik olarak tanınması ve gümrük kayıtlarına işlenmesi sağlanabilir.
- **Hızlı Geçiş Sistemleri:** Gerekli belgeleri önceden dijital ortamda sunmuş olan araçlar için hızlı geçiş şeritleri oluşturulabilir (Öztürk,

2017).

Gümrük hizmetlerinde daha fazla dijitalleşme uygulamaları, başta işlem sürelerinde azalma olmak üzere maliyetlerin azalması ve gurbetçi memnuniyetinin artırılması gibi bir çok faydalar üretme potansiyeline sahiptir.

- Dijitalleşme, gurbetçilerin araç getirme sürecinde karşılaştıkları zaman kaybını önemli ölçüde azaltacaktır. Belgelerin dijital ortamda hazırlanması ve onaylanması, gümrük kapılarındaki yoğunluğu da hafifletecektir (Güngör, 2018).
- Manuel işlemler sırasında oluşan noter, kargo ve bekleme maliyetleri, dijitalleşme yoluyla azaltılabilir. Ayrıca, belgelerin kaybolması veya hatalı olması gibi durumların önüne geçilmesiyle cezai yaptırımlar da azalacaktır (Yılmaz, 2020).
- Kolaylaştırılmış işlemler, gurbetçilerin Türkiye'ye araçlarıyla giriş yapma konusundaki motivasyonlarını artıracak ve Türkiye ile olan bağlarını güçlendirecektir (Şahin, 2018).

Dijitalleşmenin yukarıda zikredilen potansiyel faydaları, büyük ölçüde uygun dijitalleşme politikaları tespit edilerek uygulanmasına bağlıdır. Özellikle gümrük işlemlerine yönelik dijital altyapının oluşturulması ve mevcut sistemlerle entegrasyonunun sağlanması gereklidir. Bu süreçte pilot uygulama (belirli sınır kapılarında dijital sistemlerin test

edilmesi) ve uluslararası işbirliği (yurtdışında yaşayan gurbetçilerin belgelerinin doğrulanması için uluslararası sigorta ve araç ruhsat sistemleriyle entegrasyon sağlanması) önerilmektedir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Ayrıca gurbetçilere dijital sistemlerin nasıl kullanılacağı konusunda eğitim verilmesi önemlidir. Konsolosluklar, bu konuda bilgilendirme faaliyetleri yürütebilir (Doğan, 2019).

1.9. Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreci, taşıt teminatı, vergiler, sigorta maliyetleri ve diğer harçlar gibi çeşitli mali yükümlülükler nedeniyle birçok zorluk barındırmaktadır. Bu mali yükümlülükler, özellikle düşük gelir grubundaki gurbetçiler için süreç üzerinde caydırıcı bir etki yaratmaktadır (Yılmaz, 2020). Gurbetçilerin araç getirme süreçlerini kolaylaştırmak ve teşvik etmek için mali yüklerin hafifletilmesi yönünde adımlar atılması gereklidir.

Gurbetçilerin karşılaştığı önemli mali yükümlülükler arasında taşıt teminatı, sigorta poliçeleri, vergiler, harçlar ve ek maliyetler öne çıkmaktadır.

- Türkiye'ye araç getiren gurbetçilerden, aracın piyasa değerine göre taşıt teminatı talep edilmektedir. Bu teminat bedeli, aracın değerine ve motor hacmine bağlı olarak artış göstermektedir. Yüksek değerli araçlar için

belirlenen teminat bedelleri, gurbetçilerin ekonomik durumlarını zorlayabilmektedir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

- Türkiye'ye getirilen araçların yurtdışındaki sigorta poliçeleri geçerli olmadığından, Türkiye sınırları içinde geçerli bir trafik sigortası yaptırılması zorunludur. Bu sigortanın maliyeti, Türkiye'deki standart sigorta poliçelerinden daha yüksektir ve bu durum ek bir maliyet yükü oluşturur (Kaya, 2015).
 - **Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV):** Türkiye'de araçların motor hacmine ve yaşına göre yıllık olarak ödenmesi gereken MTV, gurbetçilerin karşılaştığı başlıca mali yükümlülüklerden biridir.
 - **Diğer Harçlar:** Gümrük işlemleri sırasında talep edilen harçlar ve noter ücretleri de gurbetçiler için mali yük oluşturmaktadır (Şahin, 2018).
- Belge çevirileri, noter tasdik ücretleri, yol geçiş ücretleri ve gümrük hizmet bedelleri gibi ek maliyetler, gurbetçilerin araç getirme sürecinde karşılaştıkları diğer zorluklardır (Doğan, 2019).

Tablo 8'de, gurbetçilerin kendi araçlarını yurda getirirken karşılaştıkları mali yükümlülüklerin hafifletilmesi için öneriler yer almaktadır.

Tablo 8: Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi için Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
Vergi Muafiyeti	Gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme

ve İndirimler

sürecinde karşılaştıkları vergilerin hafifletilmesi, bu süreci daha cazip hale getirebilir:

- **MTV Muafiyeti veya İndirimi:** Belirli bir süreyle sınırlı olmak üzere gurbetçilerin motorlu taşıtlar vergisinden muaf tutulması veya bu verginin azaltılması sağlanabilir.
- **Geçici Vergi Düzenlemeleri:** Gurbetçilerin yalnızca araçlarını geçici olarak kullandıkları süre boyunca vergi ödemesi sağlanabilir (Aktaş, 2020).

Taşıt
Teminatlarının
Yeniden
Düzenlenmesi

Taşıt teminatlarının aracın piyasa değerine göre değil, kullanım süresine göre hesaplanması, gurbetçiler üzerindeki ekonomik yükü hafifletebilir:

- **Sabit Teminat Bedeli:** Araçların modeline veya motor hacmine bakılmaksızın standart bir teminat bedeli uygulanabilir.
- **Teminat Bedellerinde İndirim:** Uzun süre

Türkiye’de kalmayı planlayan gurbetçiler için teminat bedellerinde indirim yapılabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Sigorta
Poliçelerinin
Entegrasyonu

Yurtdışında yaptırılan sigorta poliçelerinin Türkiye’de geçerli sayılması, gurbetçilerin ek sigorta masraflarını ortadan kaldırabilir:

- **Uluslararası Sigorta Anlaşmaları:** Türkiye ve gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasında karşılıklı sigorta geçerliliği sağlanabilir.
- **Sigorta Destek Programları:** Gurbetçilere uygun fiyatlı trafik sigortası sunulması için özel sigorta programları geliştirilebilir (Yılmaz, 2020).

Harçların ve Ek
Maliyetlerin
Azaltılması

Gümrük işlemleri sırasında talep edilen harçların azaltılması ve belge hazırlama süreçlerinin dijitalleştirilmesi, gurbetçilerin karşılaştığı mali yükleri hafifletebilir:

- **Dijital Belgeler:** Noter tasdiki ve belge çevirisi gibi

işlemlerin dijital ortamda yapılması sağlanabilir.

- **İdari Harçların Düşürülmesi:** Gümrük hizmet bedelleri ve noter ücretleri gibi maliyetler daha düşük seviyelere çekilebilir (Doğan, 2019).

Ekonomik
Teşvikler

Gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme süreçlerini teşvik etmek amacıyla özel düzenlemeler yapılabilir:

- **Tatil Araç Paketi:** Türkiye'ye araç getiren gurbetçilere otoyol geçiş ücretlerinde indirim veya benzeri avantajlar sunulabilir.
- **Yıllık İndirim Programları:** Belirli dönemlerde araç getiren gurbetçilere vergilerde indirim yapılabilir (Güngör, 2018).

Mali yükümlülüklerin hafifletilmesi, hem gurbetçiler hem de gümrük idareleri için ekonomik yükün azalması, Türkiye ile bağların güçlenmesi ve yerel ekonomiye katkı gibi önemli faydalar sağlama potansiyeline sahiptir.

- Mali yükümlölüklerin hafifletilmesi, gurbetçilerin araç getirme süreçlerinde karşılaştıkları finansal zorlukları önemli ölçüde azaltacaktır. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme motivasyonunu artırabilir (Kaya, 2015).
- Ekonomik teşvikler ve maliyetlerin düşürölmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan sosyal ve ekonomik bağlarını güçlendirecektir. Daha fazla gurbetçi, araçlarını Türkiye'ye getirerek hem bireysel hem de toplumsal fayda sağlayabilir (Şahin, 2018).
- Gurbetçilerin daha fazla araç getirmesi, yakıt harcamaları, otoyol geçiş ücretleri ve araç bakım hizmetleri gibi alanlarda yerel ekonomiye katkı sağlayabilir (Aktaş, 2020).

1.10. Kullanım Kısıtlamalarının Hafifletilmesi

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye araç getirme süreci, sadece mali yükümlölüklerle değil, aynı zamanda sıkı kullanım kısıtlamalarıyla da sınırlandırılmıştır. Geçici ithalat rejimi kapsamında getirilen araçların kullanımının yalnızca araç sahibine ve birinci dereceden aile bireylerine izin verilmesi gibi kısıtlamalar, gurbetçiler için çeşitli pratik zorluklara yol açmaktadır.

Gurbetçilerin yurda geçici olarak getirdikleri araçlar için uygulanan kullanım kısıtlamaları; araç sahibinin aracı kullanamadığı durumlarda pratik zorluklara neden olma, sosyal ve ailevi sorunlara yol açma, ve

küçük ihmallerde bile gurbetçilere büyük cezalar uygulanabilmesi gibi sorunlara yol açmaktadır.

- Türkiye'ye getirilen araçların yalnızca araç sahibi veya birinci dereceden aile üyeleri (eş, çocuklar) tarafından kullanılmasına izin verilmektedir. Bu durum, araç sahibinin aracı kullanamadığı durumlarda pratik zorluklara neden olmaktadır. Örneğin, araç sahibinin hastalanması veya seyahat sırasında araç kullanamaması gibi durumlarda aracı bir başka kişinin kullanması yasaktır (Yılmaz, 2020).
- Aile bireylerinin tamamının aracı kullanamaması, günlük yaşamı ve seyahat planlarını zorlaştırmaktadır. Özellikle geniş ailelerde bu kısıtlama, araç paylaşımını imkânsız hale getirmektedir. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye'de daha esnek bir ulaşım deneyimi yaşamasını engeller (Doğan, 2019).
- Araç sahibi dışında bir kişinin aracı kullanması durumunda araç bağlanabilir ve ağır cezai yaptırımlar uygulanabilir. Bu yaptırımlar, gurbetçiler için hem maddi kayıplara hem de psikolojik strese yol açmaktadır (Şahin, 2018).

Bu sorunları hafifletmek amacıyla Tablo 9'da yer alan önlemlerin alınması önerilmektedir.

Tablo 9: Kullanım Kısıtlamalarının Hafifletilmesine Yönelik Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
Araç Paylaşımına İzin Verilmesi	Araç sahibinin izniyle, aracı belirli kişiler tarafından kullanılmasına

izin veren bir düzenleme yapılabilir:

- **Yetkilendirme Sistemi:** Araç sahibi, aracın kullanımını arkadaşları veya ikinci derece akrabalarına devredebilmek için bir yetkilendirme sistemi kullanabilir. Bu yetkilendirme, dijital veya yazılı bir belgeyle gümrük kayıtlarına işlenebilir.
- **Geçici Kullanıcı Tanımlama:** Aracın belirli bir süreyle başka bir kişi tarafından kullanılmasına izin veren bir sistem oluşturulabilir (Aktaş, 2020).

Araç Kullanım Denetimlerinin Hafifletilmesi Kullanım kısıtlamalarının daha az müdahaleci bir şekilde denetlenmesi, gurbetçiler için süreci kolaylaştırabilir:

- **Uyarı Sistemi:** İlk kez yapılan ihlallerde cezai yaptırım yerine uyarı uygulanabilir.
- **Denetim Frekansının**

Azaltılması: Özellikle tatil dönemlerinde yapılan araç kullanım denetimlerinin daha az sıklıkla gerçekleştirilmesi sağlanabilir (Kaya, 2015).

Araç Kullanımına
Esneklik
Sağlanması

Araç kullanımına yönelik daha esnek bir mevzuat, gurbetçilerin karşılaştığı pratik zorlukları çözebilir:

- **Araç Kullanıcı Havuzu:** Araç sahibinin, aracını kullanabilecek kişilerin bir listesini önceden gümrük yetkililerine bildirebilmesi sağlanabilir. Bu kişiler, araç sahibinin onayıyla aracı kullanabilir.
- **Sürelî İzinler:** Araç sahibinin seyahat ettiği süre boyunca aracı başka bir kişinin kullanabilmesine yönelik süreli izinler tanınabilir (Doğan, 2019).

Yasal
Düzenlemelerde
İyileştirme

Geçici ithalat rejimindeki kullanım kısıtlamalarına ilişkin yasal düzenlemeler, gurbetçilerin daha fazla esneklik kazanmasını

sağlayacak şekilde yeniden ele alınabilir:

- **Acil Durum İstisnaları:** Araç sahibinin sağlık durumu veya seyahat planları gibi nedenlerle aracı başka bir kişinin kullanmasına izin veren istisnai kurallar getirilebilir.
- **Genişletilmiş Aile Tanımı:** Birinci dereceden aile bireylerinin dışında, ikinci derece akrabaların da aracı kullanabilmesi sağlanabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Kullanım kısıtlamalarının hafifletilmesi, başta pratik kullanım kolaylığı sağlama olmak üzere cezai yaptırımların azalması, gurbetçi memnuniyetinin artması ve yurt dışındaki fiili lobilerimiz olan gurbetçilerin Türkiye'yle duygusal ve kültürel bağlarının gelişmesi gibi önemli sonuçlar doğuracaktır.

- Kullanım kısıtlamalarının hafifletilmesi, gurbetçilerin araçlarını daha esnek bir şekilde kullanmasını sağlayarak günlük yaşamlarını kolaylaştıracaktır. Araç paylaşımı mümkün olduğunda, aileler ve arkadaş grupları daha

rahat bir ulaşım deneyimi yaşayabilir (Yılmaz, 2020).

- Kullanım kısıtlamalarına yönelik daha esnek kurallar, yanlışlıkla yapılan ihlallerin ve buna bağlı cezai yaptırımların azalmasına yol açacaktır. Bu durum, gurbetçiler üzerinde ekonomik ve psikolojik baskıyı hafifletecektir (Şahin, 2018).
- Kullanım kısıtlamalarının hafifletilmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan bağlarını güçlendirecek ve araç getirme süreçlerini daha cazip hale getirecektir. Bu, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik ziyaretlerini artırabilir ve yerel ekonomiye katkı sağlayabilir (Doğan, 2019).

1.11. **Bilgilendirme Kampanyalarının Veriminin Artırılması**

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreci, geçici ithalat rejimi çerçevesinde düzenlenmiş çeşitli yasal ve bürokratik prosedürlere tabidir. Ancak bu süreç, mevzuat değişiklikleri, karmaşık kurallar ve eksik bilgi nedeniyle gurbetçiler için zorlayıcı olabilmektedir. Bilgilendirme kampanyalarının artırılması, gurbetçilerin süreç hakkındaki farkındalığını artırarak hataları ve sorunları azaltabilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022). Bu kısımda, bilgilendirme kampanyalarının gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki önemine ve bu kampanyaların nasıl etkin bir şekilde düzenlenebileceğine odaklanılmaktadır.

Bilgilendirme eksikliği, mevzuatın karmaşıklığı ve bürokrasinin yoğunluğundan memurların duyarsızlıklarına, gurbetçilerin gümrük idaresine yanlış veya eksik bilgi sağlamasından yetersiz erişim ve iletişim imkanlarına kadar bir çok nedenden kaynaklanabilir. Nitekim, bahsedilen nedenlerin neredeyse tümünün etkili olduğu somut olaylarla karşılaşılabilmektedir:

- Gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirme süreci, taşıt teminatı, süre kısıtlamaları, kullanım kuralları gibi birçok karmaşık düzenlemeyi içermektedir. Mevzuattaki değişiklikler, gurbetçiler tarafından yeterince takip edilememekte ve bu durum cezai yaptırımlara yol açabilmektedir (Şahin, 2018).
- Gurbetçiler, araç getirme süreciyle ilgili yanlış veya eksik bilgilere dayanarak hareket edebilmektedir. Örneğin:
 - Araç kullanım süresi ve kısıtlamaları hakkında yanlış bilgi,
 - Taşıt teminatı ve sigorta poliçeleriyle ilgili eksik bilgi,
 - Güncellenmiş mevzuatın farkında olunmaması gibi sorunlar yaygındır (Yılmaz, 2020).
- Konsolosluklar ve gümrük yetkilileri tarafından sağlanan bilgiye erişimin sınırlı olması, gurbetçilerin süreçle ilgili bilgiye zamanında ulaşamamasına neden olmaktadır. Bu durum, gurbetçilerin süreci doğru bir şekilde planlamasını zorlaştırmaktadır (Doğan, 2019).

Halbuki bilgilendirme kampanyaları, gurbetçilerin süreç hakkındaki farkındalığını artırarak hataları ve sorunları en aza indirebilir. Etkin bir bilgilendirme stratejisi, gurbetçilerin daha bilinçli kararlar almasını, işlemlerde hata ve uygulanan cezaların azalmasını sağlayacağı gibi, büyük ölçüde zaman ve maliyet tasarrufunu da beraberinde getirerek süreçlerin daha kolay yönetilmesine katkı yapacaktır.

- Bilgilendirme kampanyaları, gurbetçilerin araç getirme sürecine ilişkin mevzuat, kısıtlamalar ve mali yükümlülükler hakkında daha bilinçli olmalarını sağlayabilir. Bu sayede, gurbetçiler mevcut kuralları daha doğru bir şekilde uygulayabilir (Aktaş, 2020).
- Gurbetçilerin süreci daha iyi anlaması, yanlış bilgiye dayalı hareket etmelerini önleyerek cezai yaptırımların azalmasına katkı sağlayacaktır. Örneğin, araç kullanım süresi veya kullanım kısıtlamaları hakkındaki yanlış anlaşılmalara önüne geçilebilir (Güngör, 2018).
- Doğru bilgilendirme, gurbetçilerin süreçteki gereksiz gecikmeleri ve ek maliyetleri önlemesine yardımcı olabilir. Özellikle belgelerin hazırlanması ve gümrük işlemlerinin planlanması sırasında bilgilendirme kritik bir rol oynar (Kaya, 2015).

Ancak, diğer kamu kurumlarında olduğu gibi Gümrük idarelerinde de sıkça düzenlenen bilgilendirme kampanyalarının sayısının artırılması kadar içeriğinin iyileştirilmesi ve verimlerini artırılmasına da dikkat etmek gerekmektedir. Bu kampanyaların verimlerinin

aertirilmesine yönelik bazı öneriler Tablo 10’da yer almaktadır.

Tablo 10: Bilgilendirme Kampanyalarının Verimliliklerinin Artırılmasına Yönelik Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
Konsoloslukların Aktif Rol Alması	Konsolosluklar, gurbetçilere araç getirme süreciyle ilgili bilgi sağlamada daha aktif bir rol üstlenebilir: • Bilgi Kitapçıkları: Araç getirme süreciyle ilgili detaylı bilgi kitapçıkları, konsolosluklar aracılığıyla dağıtılabilir. • Düzenli Bilgilendirme Toplantıları: Konsolosluklar, gurbetçilerin yaşadığı bölgelerde bilgilendirme toplantıları düzenleyebilir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).
Dijital Kanalların Kullanımı	Dijital kanallar, gurbetçilere ulaşmak için etkili bir araçtır: • Mobil Uygulamalar: Mevzuat değişiklikleri ve araç getirme süreciyle

ilgili güncellemeler, gurbetçilere mobil uygulamalar aracılığıyla sağlanabilir.

- **Web Portalları:** Gurbetçiler için özel olarak tasarlanmış bir web portalı, araç getirme sürecine ilişkin tüm bilgileri tek bir platformda sunabilir (Yılmaz, 2020).

Medya
Kampanyaları

Medya, geniş bir kitleye ulaşmak için kullanılabilir:

- **Televizyon ve Radyo Reklamları:** Araç getirme sürecine ilişkin bilgi veren reklamlar, televizyon ve radyo kanallarında yayınlanabilir.
- **Sosyal Medya Kampanyaları:** Instagram, Facebook ve Twitter gibi platformlarda bilgilendirici içerikler paylaşılabilir (Doğan, 2019).

Dil Seçeneklerinin
Çeşitlendirilmesi

Bilgilendirme materyalleri, gurbetçilerin yaşadığı ülkelerin dillerinde de sunulmalıdır. Bu, dil

Kapsamlı Eğitim Programları bariyerlerini ortadan kaldırarak sürecin daha kolay anlaşılmasını sağlar (Aktaş, 2020). Gümrük ve konsolosluk yetkilileri tarafından sunulan kapsamlı eğitim programları, gurbetçilerin süreç hakkındaki bilgi düzeyini artırabilir:

- **Online Eğitim Modülleri:** Araç getirme süreciyle ilgili çevrimiçi eğitim videoları ve rehberler hazırlanabilir.
- **Eğitim Atölyeleri:** Gurbetçilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde düzenli eğitim atölyeleri gerçekleştirilebilir (Güngör, 2018).

Bilgilendirme kampanyalarının artırılması, gurbetçilerin araç getirme sürecine ilişkin farkındalığını artırarak süreçte yaşanan sorunların önemli ölçüde azaltılmasını sağlayacaktır:

- **Daha Az Cezai Yaptırım:** Gurbetçilerin mevzuatı daha iyi anlaması, cezai yaptırımlarla karşılaşma olasılığını azaltacaktır.
- **Zaman ve Maliyet Tasarrufu:** Süreç hakkında doğru bilgiye sahip olan gurbetçiler, belgelerini

ve planlamalarını daha etkin bir şekilde yapabilecektir.

- **Türkiye ile Bağların Güçlenmesi:** Etkin bilgilendirme kampanyaları, gurbetçilerin Türkiye ile olan sosyal ve ekonomik bağlarını güçlendirecektir (Kaya, 2015).

1.12. Yerel ve Uluslararası İşbirlikleri

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçlarını Türkiye'ye getirme süreci, çeşitli yasal düzenlemeler ve bürokratik prosedürler nedeniyle zorluklar içermektedir. Bu süreçte yaşanan sorunların çözümü, sadece yerel düzeyde alınacak önlemlerle değil, aynı zamanda uluslararası işbirlikleriyle de mümkün olabilir. Gurbetçilerin yaşadığı ülkelerdeki sigorta ve trafik sistemleriyle entegre çalışmak, hem bürokratik süreçleri hızlandırabilir hem de maliyetleri azaltabilir. Bu bölümde, yerel ve uluslararası işbirliklerinin gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki zorlukların çözümüne nasıl katkı sağlayabileceği ele alınmaktadır.

Bu raporda dile getirilen diğer sorunlara da kısmen etki eden önemli bir sorun, yerel ve uluslararası etkileşimin eksik ve yetersiz olması olarak görülmektedir. Yerel mevzuat tektaraflı olarak uygulanmakta, çift taraflı denetim yeterince yapılmamakta, ve özellikle sigorta geçerliliği sorunu zaman zaman nüksedebilmektedir.

- Türkiye'ye araç getirme süreçlerinde yerel mevzuat, genellikle gurbetçilerin yaşadığı ülkelerdeki sigorta, ruhsat ve diğer düzenlemelerle entegre değildir. Bu durum,

belgelerin doğrulanmasında ve araç kullanım süreçlerinde gecikmelere neden olmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

- Yurtdışında yaptırılan sigorta poliçelerinin Türkiye’de geçerli olmaması, gurbetçilerin araçlarını Türkiye’ye getirme maliyetlerini artırmaktadır. Uluslararası sigorta anlaşmalarının eksikliği, bu sürecin önemli bir sorununu oluşturmaktadır (Yılmaz, 2020).
- Gurbetçilerin yaşadığı ülkeler ile Türkiye arasında araç ruhsatlarının, sigorta poliçelerinin ve sürücü belgelerinin doğrulanması için etkili bir işbirliği sistemi bulunmamaktadır. Bu eksiklik, süreçteki belirsizlikleri artırmaktadır (Doğan, 2019).

Halbuki, yerel ve uluslararası işbirlikleri, gurbetçilerin araç getirme süreçlerinde yaşadığı sorunların çözümünde kritik bir rol oynayabilir. Etkili işbirlikleri, bürokratik süreçleri hızlandırırken maliyetleri de azaltabilir. Özellikle yurtdışında düzenlenen araç ruhsatı, sigorta poliçesi ve diğer belgelerin Türkiye’de geçerli sayılması, yerel ve uluslararası işbirliklerinin temel hedeflerinden biri olmalıdır. Bu, gurbetçilerin belgelerini yeniden düzenleme ihtiyacını ortadan kaldıracaktır (Kaya, 2015). Önemli bir adım olarak, Türkiye ile gurbetçilerin yoğun olarak yaşadığı ülkeler arasında sigorta poliçelerinin karşılıklı geçerliliğini sağlayacak anlaşmalar yapılabilir. Bu sayede gurbetçiler, Türkiye sınırlarına girdiklerinde ek sigorta masrafından kurtulabilir (Güngör, 2018).

Öte yandan, Türkiye ve gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasında veri paylaşımı ve entegrasyon sistemleri kurulabilir:

- **Araç Ruhsatı Doğrulama:** Türkiye gümrük yetkilileri, gurbetçilerin araç ruhsatlarını yaşadıkları ülkelerin veri tabanlarından doğrulayabilir.
- **Sigorta Poliçesi Kontrolü:** Uluslararası sigorta veri tabanlarıyla entegrasyon sağlanarak sigorta geçerliliği kolayca kontrol edilebilir (Şahin, 2018).

Bu alanda yerel ve uluslararası işbirliklerinin verimli şekilde yürütülebilmesi için üretilebilecek bazı stratejiler ile somut adımlara dair bazı öneriler aşağıdaki Tablo 11’de yer almaktadır.

Tablo 11: Yerel ve Uluslararası İşbirliklerine Yönelik Öneriler

Öneri	Uygulama Usulü
Çift Taraflı Anlaşmaların İmzalanması	Türkiye, gurbetçilerin yoğun olarak yaşadığı ülkelerle çift taraflı anlaşmalar yaparak araç getirme süreçlerini kolaylaştırabilir:
	• Sigorta Anlaşmaları: Türkiye’ye getirilen araçların yurtdışında yaptırılan sigorta poliçeleriyle kullanılabilmesi

	sağlanabilir. • Vergi ve Harç Düzenlemeleri: Çift taraflı anlaşmalar, araç kullanım süresi boyunca alınacak vergilerin yeniden düzenlenmesine olanak tanıyabilir (Aktaş, 2020).
Uluslararası Veri Paylaşım Platformlarının Oluşturulması	Türkiye ile gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasında entegre bir veri paylaşım platformu oluşturulabilir: • E-Ruhsat ve E-Sigorta Kontrolü: Dijital platformlar aracılığıyla araç ruhsatları ve sigorta poliçeleri gerçek zamanlı olarak doğrulanabilir. • Kullanım Kısıtlamalarının Kontrolü: Araçların kullanım kurallarına uygun şekilde denetlenmesi, uluslararası işbirliğiyle kolaylaştırılabilir (Doğan, 2019).
Konsoloslukların ve Büyükelçiliklerin Aktif Rol Alması	Türkiye'nin yurtdışındaki konsoloslukları ve büyükelçilikleri, yerel ve uluslararası işbirliklerinin uygulanmasında etkin bir rol

oynayabilir:

- **Bilgilendirme Kampanyaları:**
Konsolosluklar, yerel mevzuat ve uluslararası işbirlikleri hakkında gurbetçilere bilgi sağlayabilir.
- **Belgelerin Onaylanması:**
Konsolosluklar, araç ruhsatı ve sigorta poliçesi gibi belgelerin Türkiye’de geçerli olması için önceden onay hizmeti sunabilir (Kaya, 2015).

AB ve OECD ile Türkiye, Avrupa Birliği ve OECD gibi uluslararası organizasyonlarla işbirliği yaparak gurbetçilerin araç getirme süreçlerini kolaylaştıracak standartlar geliştirebilir:

- **Ortak Standartlar:** Araç ruhsatları ve sigorta poliçeleri için uluslararası standartlar oluşturulabilir.
- **Mevzuat Uyumu:** Türkiye, AB üyesi ülkelerin taşıt ithalat mevzuatıyla uyum sağlayarak süreçleri kolaylaştırabilir (Yılmaz,

2020).

Yerel ve uluslararası işbirliği, bürokratik süreçleri hızlandırma başta olmak üzere maliyetlerin azalması ve Türkiye ile gurbetçilerin bağlarının güçlendirilmesi gibi bir çok olumlu sonuçlar doğurma potansiyeline sahiptir.

- Yerel ve uluslararası işbirlikleri, belgelerin doğrulanması ve kabul edilmesi sürecini hızlandırarak gurbetçilerin işlem sürelerini önemli ölçüde kısaltacaktır (Şahin, 2018).
- Sigorta poliçelerinin karşılıklı geçerliliği ve ek harçların kaldırılması, gurbetçilerin maliyetlerini düşürecek ve Türkiye'ye araç getirme süreçlerini daha cazip hale getirecektir (Kaya, 2015).
- Yerel ve uluslararası işbirlikleri, gurbetçilerin Türkiye ile olan bağlarını güçlendirerek araç getirme süreçlerini daha erişilebilir kılacaktır. Bu, Türkiye'ye yönelik ziyaretlerin artmasına ve yerel ekonomiye katkının büyümesine yol açabilir (Aktaş, 2020).

SORUNLARIN ÇÖZÜMÜNÜN VE ÇÖZÜMSÜZ BIRAKILMASININ ÜLKE İÇİN SONUÇLARI

Gurbetçilerin kendi araçlarını yurda geçici olarak getirmesiyle ilgili bürokratik sorunlar, hem bireylerin yaşam kalitesini hem de devletin ekonomik ve sosyal politikalarını etkileyen önemli bir konudur. Bu sorunun çözümüne yönelik atılacak adımlar, sadece bireysel memnuniyeti değil, aynı zamanda ülke ekonomisine, turizme ve uluslararası itibarına da olumlu katkılar sağlayacaktır. Ancak bu sorunların çözülmemesi veya çözümlerin geciktirilmesi durumunda ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçlar, yalnızca bireylerin yaşamını zorlaştırmakla kalmaz; aynı zamanda devletin hizmet sunum kapasitesine ve kamu algısına zarar verebilir.

Sorunun çözümünün olumlu sonuçları, ekonomik faydalardan vatandaş-devlet ilişkilerinin güçlenmesine kadar geniş bir yelpazede etkiler yaratmaktadır. Gurbetçilerin daha kolay ve sorunsuz bir şekilde araçlarını getirebilmeleri, ülkeye olan bağlarını kuvvetlendirirken, bu ziyaretlerin sıklığını artırarak turizme ve yerel ekonomilere de katkıda bulunabilir. Bunun yanı sıra, bürokrasinin sadeleştirilmesi ve modernleştirilmesi, Türkiye'nin diğer alanlardaki idari süreçlerine de örnek teşkil edebilir ve genel olarak vatandaş memnuniyetini artırabilir.

Öte yandan, sorunların çözümsüz bırakılması veya çözüm sürecinin gereğinden fazla uzaması, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik bağlılıklarını ve

güvenlerini zedeleyebilir. Bu durum, devlet ile vatandaş arasındaki güven ilişkisinin zayıflamasına ve olası ekonomik kayıplara neden olabilir. Ayrıca, uluslararası platformlarda, vatandaşlarının sorunlarını çözme kapasitesi yetersiz bir ülke algısı oluşturabilir ve bu da Türkiye'nin imajına olumsuz yansırabilir.

Bu bölümde, sorunun çözümünün sağlayabileceği olumlu sonuçlar detaylandırılacak, çözülmemesi veya geciktirilmesinin yol açabileceği riskler ele alınacaktır. Amaç, bu sorunlara yönelik etkili ve sürdürülebilir çözümler geliştirmenin önemini ortaya koymaktır.

1.2. Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını Getirme Sürecindeki Sorunların Çözülmesinin Meydana Getireceği Olumlu Sonuçlar

Gurbetçilerin yurtdışında sahip oldukları araçları Türkiye'ye getirme süreci, mevcut yasal düzenlemeler, mali yükümlülükler ve bürokratik engeller nedeniyle çeşitli zorluklar içermektedir. Bu zorlukların çözülmesi, yalnızca bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumsal, ekonomik ve kültürel boyutlarda da olumlu sonuçlar meydana getirecektir. Tablo 12'de, gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki sorunların çözülmesiyle ortaya çıkabilecek olumlu etkileri analiz etmektedir.

**Tablo 12: Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını
Getirme Sürecindeki Sorunların Çözülmesinin
Meydana Getireceği Olumlu Sonuçlar**

1. Ekonomik Katkılar	
Yerel Ekonomiye Destek	Gurbetçilerin araçlarını daha kolay bir şekilde Türkiye'ye getirebilmesi, yakıt, otoyol geçiş ücretleri, araç bakım ve tamir hizmetleri gibi alanlarda yerel ekonomiye katkı sağlayacaktır. Özellikle tatil dönemlerinde gurbetçilerin Türkiye'ye getirdikleri araçların kullanımında meydana gelecek artış, bu sektörleri canlandıracaktır (Yılmaz, 2020).
Vergi ve Harç Gelirlerinde Artış	Gurbetçilerin araçlarını daha kolay bir şekilde getirebilmeleri, araç giriş ve kullanım sürecinde ödenen vergiler ve harçların toplam miktarını artıracaktır. Özellikle motorlu taşıtlar vergisi (MTV) ve otoyol kullanım ücretleri gibi gelir kalemleri, bu düzenlemelerden doğrudan olumlu etkilenecektir (Aktaş, 2020).
Ticaret ve Hizmet Sektörüne Etki	Araç getirme süreçlerinin kolaylaşması, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik seyahat planlarını artırabilir. Bu durum, konaklama, restoran ve perakende gibi sektörlerle de dolaylı ekonomik katkı sağlayacaktır (Kaya, 2015).
2. Sosyal ve Kültürel Etkiler	
Türkiye ile Gurbetçiler	Araç getirme süreçlerindeki zorlukların çözülmesi, gurbetçilerin

Arasındaki Bağların Güçlenmesi	Türkiye ile olan bağlarını güçlendirecektir. Daha rahat bir ulaşım imkânı, gurbetçilerin Türkiye'yi daha sık ziyaret etmelerini sağlayarak memleketlerine duydukları aidiyet hissini artırabilir (Güngör, 2018).
Ailevi ve Sosyal İlişkilerin Güçlenmesi	Araç getirme süreçlerindeki kolaylıklar, gurbetçilerin Türkiye'ye yaptıkları ziyaretlerde aileleri ve sosyal çevreleriyle daha fazla vakit geçirebilmelerine olanak tanıyacaktı. Özellikle kırsal alanlarda yaşayan ailelerini ziyaret etmek isteyen gurbetçiler için bu düzenlemeler büyük bir kolaylık sağlayacaktı (Şahin, 2018).

3. Bireysel Faydalara Yönelik Etkiler

Daha Konforlu Seyahat Deneyimi	Araç getirme süreçlerinin kolaylaştırılması, gurbetçilerin Türkiye'de daha konforlu ve esnek bir ulaşım deneyimi yaşamalarını sağlayacaktır. Kendi araçlarını kullanma imkânı, toplu taşıma veya araç kiralama maliyetlerini ortadan kaldırarak bireysel özgürlük sunar (Doğan, 2019).
Zaman ve Maliyet Tasarrufu	Mevcut süreçlerdeki bürokratik engellerin ve mali yükümlülüklerin azaltılması, gurbetçilerin araç getirme sırasında yaşadığı zaman kaybını ve ekonomik maliyetleri düşürecektir. Bu durum, Türkiye'ye araç getirme sürecini daha cazip hale getirecektir

(Yılmaz, 2020).

4. Uluslararası İşbirliklerine Katkılar

Türkiye'nin İmajına Olumlu Katkı	Gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki sorunların çözülmesi, Türkiye'nin gurbetçiler nezdindeki imajını olumlu yönde etkileyecektir. Daha kullanıcı dostu bir mevzuat ve düzenlemeler, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik olumlu algısını güçlendirecektir (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).
Uluslararası Standartlara Uyumluluk	Türkiye'nin gurbetçilerin yaşadığı ülkelerle yaptığı sigorta ve veri paylaşım anlaşmaları, uluslararası düzeyde daha uyumlu ve işbirlikçi bir yapıya katkı sağlayacaktır. Bu, hem Türkiye hem de gurbetçilerin yaşadığı ülkeler için karşılıklı faydalar yaratabilir (Aktaş, 2020).

5. Beklenen Uzun Vadeli Etkiler

Türkiye'ye Yatırım ve Ziyaretlerin Artması	Gurbetçilerin araçlarını daha rahat bir şekilde Türkiye'ye getirebilmesi, memlekete yönelik ziyaretlerin ve yatırım fırsatlarının artmasını teşvik edebilir. Özellikle tatil bölgelerindeki ekonomik canlanma, bu düzenlemelerin uzun vadeli etkilerinden biri olacaktır (Kaya, 2015).
. Kültürel ve Ekonomik Entegrasyon	Araç getirme süreçlerindeki sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan kültürel ve ekonomik entegrasyonunu artıracaktır. Daha sık ziyaretler ve artan ekonomik

faaliyetler, Türkiye'nin diasporası ile ilişkilerini daha güçlü bir temele oturtacaktır (Güngör, 2018).

1.3. Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını Getirme Sürecindeki Sorunların Çözümünün Geciktirilmesi ve Sorunların Artmasının Oluşturacağı Olumsuz Sonuçlar

Yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye'ye araç getirme sürecinde yaşadıkları sorunlar, yıllar içinde artarak devam etmektedir. Geçici ithalat rejimi kapsamında getirilen araçların sıkı yasal düzenlemelere tabi olması, mali yükümlülüklerin yüksekliği, kullanım kısıtlamaları ve yetersiz bilgilendirme gibi faktörler, gurbetçiler için bu süreci daha karmaşık ve zorlu hale getirmektedir. Bu sorunların çözümünün geciktirilmesi ve giderek artması, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde çeşitli olumsuz sonuçlara yol açacaktır. Tablo 13'de, sorunların çözümünün gecikmesiyle ortaya çıkabilecek olumsuz etkileri ve bu durumun uzun vadeli sonuçları analiz edilmektedir.

**Tablo 13: Gurbetçilerin Yurda Kendi Araçlarını
Getirme Sürecindeki Sorunların Çözümünün
Geciktirilmesinin Oluşturacağı Olumsuz Sonuçlar**

1. Bireysel Düzeyde Olumsuz Sonuçlar

Artan Maddi Yük ve Ekonomik Zorluklar	Gurbetçilerin sürecindeki çözülmemesi,	araç mali	getirme sorunların yüklerin
---	--	--------------	-----------------------------------

artmasına yol açacaktır. Taşıt teminatlarının, vergilerin ve sigorta maliyetlerinin yüksek kalması, gurbetçilerin ekonomik planlamalarını olumsuz etkilemektedir (Yılmaz, 2020). Artan maliyetler nedeniyle gurbetçiler, araç getirme kararlarını ertelemek veya bu haktan tamamen vazgeçmek zorunda kalabilir.

Psikolojik Stres ve Memnuniyetsizlik

Araç getirme sürecinde karşılaşılan bürokratik engeller, kullanım kısıtlamaları ve mali yükümlülüklerin artışı, gurbetçilerin stres ve memnuniyetsizlik düzeylerini artırabilir. Türkiye'ye yönelik seyahatlerin giderek daha zor ve masraflı hale gelmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan aidiyet duygularını zayıflatabilir (Doğan, 2019).

Seyahat Özgürlüğünün Sınırlanması

Sorunların devam etmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye araçlarıyla gelme olanaklarını kısıtlayarak seyahat özgürlüklerini sınırlandırabilir. Toplu taşıma veya araç kiralama gibi alternatiflere yönelmek, gurbetçiler için daha az konforlu ve esnek bir seyahat deneyimi sunacaktır (Şahin, 2018).

2. Toplumsal ve Ekonomik Olumsuz Sonuçlar

Yerel Ekonomiye Katkının Azalması	Gurbetçilerin araçlarını Türkiye'ye getirme sürecindeki zorlukların devam etmesi, yerel ekonomiye olan katkıyı azaltabilir. Yakıt harcamaları, otoyol geçiş ücretleri ve araç bakım-tamir hizmetleri gibi sektörlerde ekonomik kayıplar yaşanabilir (Aktaş, 2020).
Vergi ve Harç Gelirlerinde Düşüş	Gurbetçilerin araç getirme süreçlerini zorlaştıran sorunların artması, araç giriş sayısını azaltarak vergiler ve harçlar gibi kamu gelirlerinde düşüşe yol açabilir. Bu durum, özellikle motorlu taşıtlar vergisi ve otoyol kullanım ücretleri gibi doğrudan gelir kaynaklarını olumsuz etkiler (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).
Türkiye ile Gurbetçiler Arasındaki Bağların Zayıflaması	Araç getirme sürecindeki sorunların artması, gurbetçilerin Türkiye'ye olan bağlılıklarını olumsuz yönde etkileyebilir. Sürekli karşılaşılan zorluklar ve mali yükler, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik seyahat planlarını azaltmasına ve ülke ile olan sosyal bağlarının zayıflamasına neden olabilir (Kaya, 2015).

3. Uzun Vadeli Olumsuz Sonuçlar

Türkiye'nin Uluslararası İmajına Zarar	Sorunların çözümünün gecikmesi ve artması, Türkiye'nin yurtdışındaki gurbetçiler
--	--

nezdindeki imajına zarar verebilir. Gurbetçiler, Türkiye'yi kendi vatandaşlarına yönelik bürokratik ve mali engeller çıkaran bir ülke olarak görebilir. Bu durum, uzun vadede Türkiye'nin diasporası ile ilişkilerini olumsuz etkileyebilir (Güngör, 2018).

Diaspora Ekonomik Sosyal Entegrasyonun Zayıflaması	ile ve	Gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki sorunların artması, diaspora ile Türkiye arasındaki ekonomik ve sosyal bağları zayıflatır. Türkiye'ye daha az sıklıkla seyahat eden gurbetçiler, ülkenin kültürel ve ekonomik dinamiklerine daha az katkıda bulunabilir (Doğan, 2019).
Uzun Ekonomik Kayıplar	Sürelî	Araç getirme sürecindeki sorunların çözülmemesi, Türkiye'nin yerel ekonomisine yönelik uzun süreli ekonomik kayıplara yol açabilir. Turizm sektöründen otoyol gelirlerine kadar birçok alanda meydana gelen kayıplar, ülke ekonomisine olumsuz etki yapabilir (Yılmaz, 2020).

1.4. Gurbetçilerin Kendi Araçlarını Yurda Getirirken Karşılaştıkları Bürokratik ve Mali Sorunların Çözülmesinin Psikolojik, İktisadi ve Sosyal Etkileri

Gurbetçilerin kendi araçlarını yurda getirme süreçlerinde karşılaştıkları bürokratik ve mali sorunlar, bireylerin sadece ekonomik durumlarını değil, aynı zamanda psikolojik ve sosyal yaşamlarını da etkilemektedir. Yüksek maliyetler, karmaşık bürokratik işlemler ve kullanım kısıtlamaları gibi sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan bağlarını güçlendirebilir ve bireysel memnuniyet düzeylerini artırabilir. Tablo 14, bu sorunların çözümünün gurbetçiler üzerindeki psikolojik, iktisadi ve sosyal etkilerini analiz etmektedir.

**Tablo 14: Gurbetçilerin Kendi Araçlarını Yurda
Getirirken Karşılaştıkları Bürokratik ve Mali
Sorunların Çözülmesinin Psikolojik, İktisadi ve
Sosyal Etkileri**

	1. Psikolojik Etkiler
Stresin Azalması	Bürokratik işlemlerin karmaşıklığı ve mali yükümlülüklerin yüksekliği, gurbetçilerde stres ve endişe yaratmaktadır. Bu sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye daha rahat ve huzurlu bir şekilde seyahat etmelerini sağlayacaktır.

Örnek: Süreçlerin dijitalleştirilmesi ve mali yüklerin hafifletilmesi,

Aidiyet
Duygusunun
Güçlenmesi

gurbetçilerin seyahat planlarını daha kolay yapmalarını sağlar (Yılmaz, 2020). Sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik aidiyet hislerini artırabilir. Özellikle kolaylaştırılmış işlemler, gurbetçilerin Türkiye'ye daha sık seyahat etmelerini teşvik eder ve psikolojik tatmin sağlar.

Örnek: Uzun süreli araç getirme izinleri ve mali teşvikler, gurbetçilerin Türkiye ile bağlarını güçlendirebilir (Şahin, 2018).

2. İktisadi Etkiler

Ekonomik
Yükün
Azalması

Vergi, sigorta ve taşıt teminatı gibi mali yükümlülüklerin hafifletilmesi, gurbetçilerin ekonomik üzerindeki yükü azaltır. Bu durum, gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme motivasyonunu artırabilir.

Örnek: Türkiye'de taşıt teminatlarının düşürülmesi, gurbetçilerin bütçelerini daha verimli kullanmalarına olanak sağlar (Aktaş, 2020).

Yerel
Ekonomiye
Katkı

Gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirme süreçlerinin kolaylaştırılması, yerel ekonomiye dolaylı katkı sağlar. Yakıt, otoyol ücretleri ve araç bakımı gibi harcamalar, Türkiye ekonomisine ek gelir sağlar.

Örnek: Tatil dönemlerinde Türkiye'ye

gelen gurbetçilerin yaptığı harcamalar, özellikle turizm ve hizmet sektörünü olumlu etkiler (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).

Tasarruf Etme İmkânı Araç kiralama veya toplu taşıma yerine kendi araçlarını kullanabilen gurbetçiler, seyahat masraflarından tasarruf edebilir. Bu durum, bireysel ekonomik refahı artırır.

3. Sosyal Etkiler

Aile ve Toplumsal Bağların Güçlenmesi Sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye daha sık seyahat etmelerini teşvik eder. Bu durum, aile bağlarının güçlenmesine ve toplumsal ilişkilerin pekişmesine katkı sağlar.

Örnek: Kendi araçlarını kullanarak kırsal bölgelerde yaşayan ailelerini daha kolay ziyaret edebilirler (Şahin, 2018).

Kültürel Entegrasyon Gurbetçilerin Türkiye'ye daha sık ve kolay seyahat edebilmesi, kültürel bağların korunmasını sağlar. Bu, özellikle genç nesillerin Türkiye kültürüyle tanışmasına ve bağ kurmasına olanak tanır.

Örnek: Araçlarını getiren gurbetçiler, Türkiye'nin farklı bölgelerini keşfetme ve kültürel etkinliklere katılma şansı bulabilir.

Türkiye ile İlişkilerin Güçlenmesi Bürokratik ve mali sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye olan bağlılıklarını artırır. Gurbetçiler,

bu süreçlerin kolaylaşmasını Türkiye'nin kendilerine verdiği değerin bir göstergesi olarak algılar.

Örnek: Araç getirme süreçlerindeki kolaylıklar, Türkiye ile diaspora arasındaki bağları kuvvetlendirir (Güngör, 2018).

4. Uzun Vadeli Etkiler

Diaspora ile Ekonomik İşbirliği Sorunların çözülmesi, gurbetçilerin Türkiye'ye yönelik yatırımlarını artırabilir. Örneğin, araç getirme süreçlerinin kolaylaştırılması, gurbetçilerin Türkiye'de gayrimenkul satın alma ve işletme açma gibi ekonomik faaliyetlere yönelmesini teşvik edebilir.

Örnek: Türkiye'ye daha sık gelen gurbetçiler, ülke ekonomisine daha fazla katkıda bulunabilir (Yılmaz, 2020).

Türkiye'nin Uluslararası İmajına Katkı Gurbetçilerin sorunlarının çözülmesi, Türkiye'nin yurtdışındaki imajını olumlu etkiler. Bu durum, diaspora ile Türkiye arasındaki bağların güçlenmesine ve uluslararası düzeyde daha güçlü bir işbirliğine zemin hazırlar.

Örnek: Türkiye'nin gurbetçilerine yönelik pozitif düzenlemeleri, uluslararası basında da olumlu bir etki yaratabilir.

Gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki bürokratik ve mali sorunların çözülmesi, sadece bireysel düzeyde değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik düzeylerde de olumlu etkiler yaratacaktır. Psikolojik olarak stresin azalması, aidiyet duygusunun güçlenmesi; iktisadi olarak ekonomik yüklerin azalması ve yerel ekonomiye katkının artması; sosyal olarak aile bağlarının güçlenmesi ve kültürel entegrasyonun sağlanması bu düzenlemelerin temel etkileri arasında yer almaktadır. Türkiye'nin bu alandaki politikalarını daha kullanıcı dostu hale getirmesi, gurbetçilerin Türkiye ile olan ilişkilerini daha da güçlendirecektir.

SORUNLARIN ÇÖZÜM YÖNTEMİ ÖNERİLERİ

Gurbetçilerin yurda kendi araçlarını geçici olarak getirmesinde karşılaştıkları bürokratik sorunlar, birden fazla paydaşı ilgilendiren karmaşık bir konudur. Bu sorunların çözümünde, yalnızca devlet kurumlarının değil, aynı zamanda gurbetçi topluluklarının, sivil toplum kuruluşlarının ve özel sektörün de aktif rol alması gerekmektedir. Sorunun etkin bir şekilde ele alınabilmesi için, paydaşların rollerinin netleştirilmesi ve ortak bir çözüm yaklaşımı geliştirilmesi kritik öneme sahiptir.

Bu bağlamda, bu bölümde öncelikle çözüm ortaklarının belirlenmesi ve her bir paydaşın sürece nasıl katkıda bulunabileceği ele alınacaktır. Devlet kurumları, özellikle Gümrük ve Dış Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve ilgili konsolosluklar, yasal düzenlemeler ve uygulama süreçlerinin iyileştirilmesinde temel aktörlerdir. Aynı zamanda gurbetçi dernekleri ve sivil toplum kuruluşları, gurbetçilerin ihtiyaçlarının doğru bir şekilde anlaşılması ve çözümlerin etkili bir şekilde hayata geçirilmesi için önemli bir köprü işlevi görebilir.

Politika önerilerinin uygulanmasında karşılaşılabilecek olası sorunlar da bu bölümde tartışılacaktır. Örneğin, yeni düzenlemelerin teknik altyapı eksiklikleri nedeniyle uygulanamaması, paydaşlar arasında yeterli koordinasyonun sağlanamaması veya gurbetçilerin yeni süreçler hakkında yeterince bilgilendirilmemesi gibi engeller, önerilen çözümlerin başarısını olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle, karşılaşılabilecek sorunlara

yönelik öngörüler sunulacak ve bu sorunların aşılması için stratejiler önerilecektir.

Son olarak, gurbetçilerin araç getirme süreçlerine dair bilgilendirme kampanyalarının önemi vurgulanacaktır. Özellikle, doğru ve zamanında bilgiye erişimin sağlanması, sürecin etkinliğini artıracak ve gurbetçilerin yaşadığı zorlukları minimize edecektir. Bu bağlamda, kampanyaların hedef kitlesine uygun yöntemler, iletişim kanalları ve içerik tasarımlarına yönelik öneriler sunulacaktır. Bu bölüm, çözüm önerilerinin uygulanabilirliğini artıracak yöntemler ve stratejiler geliştirmek için bir rehber niteliği taşımaktadır.

1.5. Çözüm Ortağı /Paydaş Önerileri

Gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunların çözümü için geliştirilen politika önerilerinin başarılı bir şekilde uygulanması, çeşitli paydaşların işbirliği içinde çalışmasını gerektirir. Tablo 15’de, her bir politika önerisi için görev yapması beklenen paydaşlar ve bu paydaşların çözümdeki rolleri detaylı bir şekilde ele alınmıştır:

Tablo 15: Çözüm Ortağı /Paydaş Önerileri

1. Mevzuatın Sadeleştirilmesi

- **Paydaşlar:**
 - **Ticaret Bakanlığı (Gümrük Genel Müdürlüğü):** Mevzuat

düzenlemelerinin hazırlanmasından ve uygulanmasından sorumlu ana kurum.

- **TBMM (Meclis Komisyonları):** Mevzuat değişikliklerini onaylayan yasama organı.
- **Konsolosluklar:** Gurbetçilere mevzuatın yeni versiyonları hakkında bilgi sağlama.
- **Rolleri:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Yasal düzenlemeleri sadeleştirir ve uzun vadeli bir düzenleme planı oluşturur.
 - **TBMM:** Yeni mevzuatın yasalaşmasını sağlar.
 - **Konsolosluklar:** Gurbetçileri yeni düzenlemeler hakkında bilgilendirir.

1.6. Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler

- **Paydaşlar:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Dijital platformların geliştirilmesinden ve uygulanmasından sorumlu.
 - **Teknoloji Şirketleri:** Dijital altyapının oluşturulması için teknik destek sağlar.
 - **Konsolosluklar:** Dijital platformların tanıtımını yapar ve kullanımı konusunda destek sağlar.
- **Rolleri:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** E-beyanname ve diğer dijital araçların geliştirilmesini yönetir.

- **Teknoloji Şirketleri:** Dijital sistemlerin tasarımı, entegrasyonu ve bakımıyla ilgilenir.
- **Konsolosluklar:** Gurbetçilere dijital sistemlerin kullanımı konusunda rehberlik sağlar.

1.7. Mali Yükümlülüklerin Hafifletilmesi

- **Paydaşlar:**
 - **Hazine ve Maliye Bakanlığı:** Vergi ve mali düzenlemeleri gözden geçirir.
 - **Sigorta Şirketleri:** Sigorta maliyetlerinin düzenlenmesinde işbirliği yapar.
 - **Ticaret Bakanlığı:** Taşıt teminatları ve harçlarla ilgili düzenlemeleri yönetir.
- **Rolleri:**
 - **Hazine ve Maliye Bakanlığı:** Vergi oranlarını ve teminatları yeniden düzenler.
 - **Sigorta Şirketleri:** Gurbetçilere uygun maliyetli sigorta ürünleri sunar.
 - **Ticaret Bakanlığı:** Harçların ve diğer mali yüklerin azaltılması için düzenlemeler yapar.

1.8. Kullanım Kısıtlamalarının Esnetilmesi

- **Paydaşlar:**

- **Ticaret Bakanlığı:** Kullanım kısıtlamalarıyla ilgili mevzuatı düzenler.
- **Emniyet Genel Müdürlüğü:** Araç kullanım kurallarının denetiminden sorumlu.
- **Konsolosluklar:** Kullanım esnekliğiyle ilgili yeni düzenlemeleri gurbetçilere duyurur.
- **Rolleri:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Kullanım kısıtlamalarını daha esnek hale getiren düzenlemeleri uygular.
 - **Emniyet Genel Müdürlüğü:** Kural ihlallerine yönelik denetim sistemlerini esnekleştirir.
 - **Konsolosluklar:** Düzenlemelerin gurbetçilere doğru bir şekilde iletilmesini sağlar.

1.9. Uluslararası İşbirliklerinin Geliştirilmesi

- **Paydaşlar:**
 - **Dışişleri Bakanlığı:** Uluslararası müzakereleri yürütür.
 - **Ticaret Bakanlığı:** İşbirliği anlaşmalarının uygulanmasını sağlar.
 - **Sigorta Şirketleri:** Sigorta poliçelerinin geçerliliği konusunda uyum sağlar.
 - **Gurbetçilerin Yaşadığı Ülkelerin İlgili Kurumları:** Sigorta ve ruhsat doğrulama süreçlerinde işbirliği yapar.
- **Rolleri:**

- **Dışişleri Bakanlığı:** Türkiye ile diğer ülkeler arasında anlaşmalar yapar.
- **Ticaret Bakanlığı:** Uluslararası veri paylaşım sistemlerini entegre eder.
- **Sigorta Şirketleri:** Karşılıklı geçerli sigorta poliçeleri düzenler.

1.10. Bilgilendirme Kampanyalarının Artırılması

- **Paydaşlar:**
 - **Konsolosluklar:** Bilgilendirme kampanyalarının ana organizatörü.
 - **Medya Kuruluşları:** Kampanyaların geniş bir kitleye ulaşmasını sağlar.
 - **Ticaret Bakanlığı:** Bilgilendirme içeriklerini hazırlar ve dağıtır.
- **Rolleri:**
 - **Konsolosluklar:** Gurbetçileri kampanyalar aracılığıyla bilinçlendirir.
 - **Medya Kuruluşları:** Televizyon, radyo ve dijital platformlarda bilgilendirme içerikleri yayınlar.
 - **Ticaret Bakanlığı:** Kampanyaların içeriklerini oluşturur ve yönetir.

1.11. Tatil Araç Paketi Programları

- **Paydaşlar:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** İndirim ve teşvik paketlerinin geliştirilmesinden sorumlu.

- **Ulaştırma Bakanlığı:** Otoyol ve köprü geçiş ücretlerindeki indirimleri düzenler.
 - **Sigorta Şirketleri:** Sigorta maliyetlerine yönelik teşvikler sunar.
- **Rolleri:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Teşvik paketlerini planlar ve yönetir.
 - **Ulaştırma Bakanlığı:** Otoyol ücretlerini düşürerek gurbetçilere ekonomik avantaj sağlar.
 - **Sigorta Şirketleri:** Sigorta teşvik programları sunar.

1.12. Süre Takibi ve Hatırlatma Sistemleri

- **Paydaşlar:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Süre takibi sistemlerini geliştirir.
 - **Teknoloji Şirketleri:** Dijital hatırlatma sistemlerini tasarlar.
 - **Konsolosluklar:** Hatırlatma sistemlerinin kullanımı konusunda bilgilendirme yapar.
- **Rolleri:**
 - **Ticaret Bakanlığı:** Dijital süre takibi ve hatırlatma sistemlerini yönetir.
 - **Teknoloji Şirketleri:** Hatırlatma sistemlerini teknik olarak uygular.
 - **Konsolosluklar:** Gurbetçileri bu sistemlerin kullanımı hakkında bilgilendirir.

Bu önerilerin uygulanması, ilgili tüm paydaşların etkin işbirliği ve koordinasyonunu gerektirir. Her bir paydaşın çözümdeki rolünü doğru bir şekilde yerine getirmesi, gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunları azaltmak için kritik öneme sahiptir.

**1.13. Gurbetçilerin Araç Getirme
Sürecine Yönelik Politika Önerilerinin
Uygulanmasında Karşılaşılabilecek
Sorunlar**

Gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunların çözümüne yönelik politika önerilerinin uygulanması, çeşitli zorlukları ve engelleri beraberinde getirebilir. Bu zorluklar, politikaların tasarımıyla uygulanmasına kadar farklı aşamalarda ortaya çıkabilir. Tablo 16’da, bu süreçte karşılaşılabilecek muhtemel sorunlar ile bu sorunlara yönelik pratik çözüm önerileri detaylı bir şekilde ele alınmaktadır.

**Tablo 16: Gurbetçilerin Araç Getirme Sürecine
Yönelik Politika Önerilerinin Uygulanmasında
Karşılaşılabilecek Sorunlar ile Bu Sorunlara
Yönelik Pratik Çözümler**

Politika Önerisi	Muhtemel Sorunlar	Pratik Çözüm Önerileri
Mevzuatın Sadeleştirilmesi	Yasama Sürecindeki Gecikmeler: Mevzuat değişiklikleri için uzun bir yasama	Süreci hızlandırmak için bürokratik engellerin azaltılması ve konsolosluklar

	süreci gerekebilir. Meclisteki farklı grupların çıkar çatışmaları, karar almayı zorlaştırabilir (Şahin, 2018). Mevzuatın Yetersiz İletişimi: Yeni düzenlemeler, gurbetçilere yeterince hızlı ve etkili bir şekilde ileilmeyebilir, bu da farkındalık eksikliğine yol açabilir (Yılmaz, 2020).	aracılığıyla düzenlemelerin duyurulması sağlanabilir.
Dijitalleşme ve Kolaylaştırılmış İşlemler	Teknolojik Altyapı Eksiklikleri: Dijital platformların geliştirilmesi için yeterli bütçe veya teknik bilgi eksikliği olabilir. Bazı sınır kapılarında dijital sistemler henüz tam entegre	Pilot projelerle dijital sistemlerin test edilmesi ve gurbetçilere bu sistemlerin kullanımı hakkında çevrimiçi eğitimler sunulması gereklidir.

	edilmemiş olabilir (Kaya, 2015).	
	Kullanıcı Deneyimi	
	Problemleri:	
	Gurbetçilerin dijital sistemlere adapte olmaları zaman alabilir. Ayrıca, teknik sorunlar veya hatalar, sistemlerin verimli kullanılmasını engelleyebilir (Doğan, 2019).	
Mali Yükümlülükleri n Hafifletilmesi	Kamu Gelirinde Azalma:	Alternatif gelir kaynaklarının belirlenmesi ve düzenlemelerin kademeli olarak uygulanması, bu sorunun etkilerini azaltabilir.
	Vergilerin veya taşıt teminatlarının azaltılması, kamu gelirlerinde azalmaya yol açabilir. Bu durum, özellikle bütçe açığı olan dönemlerde daha büyük bir sorun haline gelebilir	

	(Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).	
	Maliye Politikalarında Uyum Eksikliği:	
	Hazine ve Maliye Bakanlığı ile diğer paydaşlar arasında politika uyumsuzluğu yaşanabilir (Aktaş, 2020).	
Kullanım	Denetim	Daha etkin bir
Kısıtlamalarının	Zorlukları:	denetim
Esnetilmesi	Kullanım kısıtlamalarının esnetilmesi, denetimlerin daha karmaşık hale gelmesine neden olabilir. Bu durum, kötüye kullanım riskini artırabilir (Yılmaz, 2020).	mekanizması geliştirilmesi ve esnek düzenlemelerin açık bir şekilde tanımlanması gerekir.
	Adalet Algısı:	
	Kullanım kurallarının gevşetilmesi, mevcut düzenlemelere uyum sağlamış olan gurbetçiler	

Uluslararası İşbirliklerinin Geliştirilmesi	arasında adalet algısını olumsuz etkileyebilir. Diplomatik Engeller: Türkiye ile gurbetçilerin yaşadığı ülkeler arasındaki ilişkilerde siyasi gerginlikler, işbirliklerini zorlaştırabilir (Güngör, 2018). Sigorta ve Ruhsat Sistemlerinde Uyumsuzluk: Farklı ülkelerin sigorta ve ruhsat düzenlemeleri, standart bir işbirliği oluşturmayı zorlaştırabilir.	Uluslararası platformlarda ortak standartların belirlenmesi ve ikili anlaşmaların güçlendirilmesi, bu sorunun çözümüne katkı sağlayabilir.
Bilgilendirme Kampanyalarının Veriminin Artırılması	Kaynak Eksikliği: Etkili bilgilendirme kampanyalarının yürütülmesi için yeterli bütçe veya insan kaynağı bulunmayabilir	Dijital medya kullanımının artırılması ve konsolosluklarla işbirliğinin güçlendirilmesi önerilir.

	(Doğan, 2019).	
	Gurbetçilere Ulaşamama:	
	Kampanyaların, gurbetçilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde etkili bir şekilde duyurulamaması olasılığı vardır.	
Tatil Araç Paketi Programları	Teşviklerin Yanlış Yönlendirilmesi: Teşvik programlarının kötüye kullanılması veya hedeflenen gurbetçi gruplarına ulaşmaması riski bulunmaktadır (Kaya, 2015).	Teşviklerin belirli kriterlere göre verilmesi ve etkilerinin düzenli olarak değerlendirilmesi gereklidir.
	Bütçe Yönetimi Sorunları: Bu tür programlar için ayrılan bütçelerin etkin bir şekilde kullanılamaması, kamu kaynaklarının israfına yol	

Süre Takibi ve
Hatırlatma
Sistemleri

açabilir.

Teknik

Problemler:

Süre takip ve
hatırlatma
sistemlerinde
yaşanabilecek
teknik arızalar,
kullanıcı
memnuniyetini
olumsuz
etkileyebilir
(Aktaş, 2020).

Gurbetçilerin

Sistemi

Kullanmayı

Reddetmesi:

Bazı gurbetçiler,
yeni sistemlere
uyum sağlamayı
reddedebilir
veya bunları
karmaşık
bulabilir.

Sistemlerin
kullanıcı dostu
tasarlanması ve
çevrimiçi
eğitimlerin
sağlanması bu
sorunun etkisini
azaltabilir.

Gurbetçilerin araç getirme sürecindeki sorunları
çözmek için önerilen politikalar, birçok fırsat sunduğu
gibi, uygulama sırasında çeşitli zorlukları da
beraberinde getirebilir. Bu zorlukların çözümü, etkin
bir koordinasyon, yeterli kaynak ve şeffaf bir uygulama
stratejisi gerektirir. Sorunların zamanında ve etkili bir
şekilde ele alınması, hem bireysel memnuniyeti
artıracak hem de Türkiye'nin gurbetçilerle olan
bağlarını güçlendirecektir.

1.14.

Bilgilendirme Kampanyaları için Önerilen Yöntemler

Gurbetçilerin araç getirme sürecindeki farkındalığını artırmak ve süreci kolaylaştırmak amacıyla düzenlenecek bilgilendirme kampanyaları, çeşitli yöntemlerle etkili bir şekilde yürütülebilir. Bu yöntemler, gurbetçilerin yaşadığı ülkelerdeki kültürel ve dijital alışkanlıklar göz önüne alınarak planlanmalıdır. Tablo 17’de, etkili bilgilendirme kampanyaları için yöntemler detaylı bir şekilde ele alınmaktadır.

Tablo 17: Bilgilendirme Kampanyaları için Önerilen Yöntemler

1. Dijital Platformların Kullanımı

- **Web Portalları:**
 - Gurbetçiler için özel olarak tasarlanmış bir web sitesi oluşturulabilir. Bu sitede, araç getirme süreçleri, gerekli belgeler, sıkça sorulan sorular ve mevzuat güncellemeleri yer alabilir.
 - Örnek: www.gurbetciaracrehberi.gov.tr gibi bir platform.
- **Mobil Uygulamalar:**
 - Gurbetçilere özel bir mobil uygulama, tüm bilgileri kullanıcı dostu bir arayüzle sunabilir. Uygulama, hatırlatma bildirimleri, güncel

mevzuat değişiklikleri ve belge takip özellikleri sağlayabilir.

- Örnek: “Taşıt Rehberi” adlı bir uygulama.

- **Sosyal Medya:**

- Facebook, Instagram, Twitter ve YouTube gibi platformlarda görsel ve videolarla bilgilendirme yapılabilir.
- Canlı yayınlar ve soru-cevap etkinlikleri düzenlenebilir.

2. Konsolosluk ve Büyükelçiliklerin Rolü

- **Danışma Hizmetleri:**

- Konsolosluklarda bilgi masaları kurulabilir. Bu masalar, gurbetçilerin birebir destek almasını sağlar.
- Örneğin, belirli günlerde “Araç Getirme Bilgilendirme Günü” düzenlenebilir.

- **Bilgilendirme Kitapçıkları ve Broşürler:**

- Konsolosluklarda dağıtılacak kitapçıklar, araç getirme süreciyle ilgili tüm bilgileri basılı olarak sunabilir.

- **Hizmet Günleri:**

- Konsolosluklar, yoğun gurbetçi nüfusunun bulunduğu bölgelerde bilgilendirme toplantıları organize edebilir.

3. Medya Kullanımı

- **Televizyon ve Radyo:**

- Uluslararası Türkçe yayın yapan televizyon kanalları ve radyolarda bilgilendirme reklamları yayınlanabilir.
- Örneğin, “TRT Avaz” ve yerel Türkçe radyo istasyonları kullanılabilir.
- **Gazeteler ve Dergiler:**
 - Gurbetçilerin yoğun olarak okuduğu basılı ve dijital yayınlarda bilgi içeren makaleler ve ilanlar yer alabilir.

4. Toplum Temelli Yaklaşımlar

- **Dernek ve STK İşbirlikleri:**
 - Yurtdışındaki Türk dernekleri ve STK’lar ile işbirliği yapılarak bilgilendirme toplantıları düzenlenebilir.
 - Örneğin, Avrupa Türk Demokratlar Birliği (UETD) gibi organizasyonlarla çalışılabilir.
- **Yerel Etkinlikler:**
 - Festivaller, pazarlar ve cami etkinliklerinde bilgilendirme stantları açılabilir.

5. Eğitici ve Etkileşimli Yöntemler

- **Eğitim Videoları:**
 - YouTube ve diğer platformlarda araç getirme süreçlerini açıklayan kısa videolar yayınlanabilir.

- Örnek: “Türkiye’ye Araç Getirme: Adım Adım Rehber” adlı bir video serisi.
- **Online Eğitim Programları:**
 - Araç getirme sürecine dair çevrimiçi kurslar veya seminerler düzenlenebilir.
- **Sanal Danışmanlık:**
 - WhatsApp veya Telegram gibi platformlar üzerinden danışmanlık hatları oluşturulabilir.

6. Proaktif Hatırlatma Sistemleri

- **E-posta ve SMS Bildirimleri:**
 - Konsolosluk kayıtlı gurbetçilere e-posta veya SMS yoluyla araç getirme süreçleriyle ilgili güncellemeler ve hatırlatmalar gönderebilir.
 - Örnek: “Aracınızın Türkiye’deki kullanım süresi yakında doluyor” gibi bir SMS.
- **Otomatik Hatırlatıcılar:**
 - Süre takibi yapan dijital sistemler, araç getirme sürecindeki önemli tarihleri kullanıcıya hatırlatabilir.

7. Yerel ve Küresel İşbirlikleri

- **Havaalanları ve Sınır Kapılarında Bilgilendirme:**

- Türkiye'ye giriş noktalarında bilgilendirme panoları ve broşürler sunulabilir.
- Örneğin, gurbetçilerin yoğun olarak geçtiği Kapıkule Sınır Kapısı'nda görsel bilgilendirme.
- **Uluslararası İşbirlikleri:**
 - Gurbetçilerin yaşadığı ülkelerin yerel yönetimleriyle işbirliği yaparak Türk nüfusunun yoğun olduğu bölgelerde bilgilendirme sağlanabilir.

8. Çekici ve Katılımcı Yöntemler

- **Sosyal Medya Kampanyaları:**
 - Bilgilendirme kampanyaları hashtag kullanılarak geniş kitlelere ulaşabilir (#AracımTürkiyeYolunda gibi).
 - Katılım teşvik etmek için çekilişler veya ödüller sunulabilir.
- **İnteraktif Haritalar ve Rehberler:**
 - Türkiye'ye giriş noktalarındaki kurallar ve süreçlerle ilgili interaktif haritalar oluşturulabilir.

Bu yöntemler, gurbetçilerin araç getirme süreci hakkında daha bilinçli ve donanımlı hale gelmelerini sağlar. Dijital platformlardan toplum temelli yaklaşımlara kadar çeşitlendirilmiş bir strateji, bilgilendirme kampanyalarının etkinliğini artırabilir. Böylece gurbetçilerin süreçte yaşadığı zorluklar önemli ölçüde azalır ve süreç daha kullanıcı dostu hale gelir.

BENZER ÜLKELERLE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZ

Gurbetçilerin kendi araçlarını yurda geçici olarak getirme süreçlerinde yaşanan sorunlar, yalnızca Türkiye'ye özgü bir durum değildir. Yurtdışında büyük işçi nüfusuna sahip birçok ülke, vatandaşlarının araçlarını geçici olarak ülkeye sokmasına ilişkin düzenlemeler geliştirmiştir. Ancak bu düzenlemeler, ülkeden ülkeye değişiklik gösterebilmekte ve uygulama süreçleri, bürokratik karmaşıklık, vergi politikaları ve teknolojik altyapı açısından farklılıklar sunmaktadır. Bu nedenle, diğer ülkelerin yaklaşımlarını ve uygulamalarını incelemek, Türkiye'nin karşılaştığı sorunlara yenilikçi ve etkili çözümler geliştirilmesi açısından değerli bir fırsat sunmaktadır.

Bu bölümde, yurtdışındaki işçi sayısı yüksek olan Almanya, Hindistan, Filipinler ve Meksika gibi ülkelerde vatandaşların araçlarını geçici olarak ülkeye sokma uygulamaları ele alınacaktır. Her ülkenin mevcut politika ve uygulamaları detaylı bir şekilde incelenecek ve Türkiye ile karşılaştırmalı bir analiz yapılacaktır. Örneğin, Almanya'nın AB regülasyonlarına dayalı prosedürleri, Hindistan'ın elektronik sistemlerle entegre edilmiş uygulamaları ve Meksika'nın yerel ihtiyaçlara uyarlanmış çözümleri gibi örnekler, Türkiye için kıyaslama imkânı sunabilir.

Bu bölümde ayrıca, bu ülkelerdeki en iyi uygulamalar üzerinde durulacak ve Türkiye'nin sorunlarını çözmek için bu uygulamalardan nasıl faydalanabileceği değerlendirilecektir. Örneğin, dijitalleşmiş sistemlerin

kullanımı, vatandaşların bürokratik süreçlere uyumunu kolaylaştırabilirken; vergi teşvikleri veya muafiyetlerin belirlenmesi, gurbetçiler için ekonomik bir rahatlama sağlayabilir. Bunun yanında, diğer ülkelerde görülen başarılı bilgilendirme kampanyaları ve kullanıcı dostu rehberler, Türkiye için önemli bir ilham kaynağı olabilir.

Sonuç olarak, bu karşılaştırmalı analiz, hem Türkiye'nin mevcut uygulamalarını iyileştirmek hem de gurbetçilere daha verimli, şeffaf ve kolay bir süreç sunmak için uluslararası örneklerden çıkarılacak dersleri ve önerileri kapsamlı bir şekilde sunmayı amaçlamaktadır.

1.15. Yurtdışındaki İşçi Sayısı Yüksek Olan Ülkelerde Vatandaşların Arabalarını Geçici Olarak Sokma Uygulamaları

Yurtdışında yaşayan vatandaşların ülkelerine araçlarını geçici olarak sokma süreçleri, ülkeden ülkeye farklılık gösteren bir uygulama alanıdır. Göçmen işçilerin yoğun olarak yaşadığı ülkelerde, vatandaşların tatil veya aile ziyaretleri gibi nedenlerle araçlarını kendi ülkelerine getirme talepleri, bu konuda düzenleyici çerçeveler oluşturmayı gerektirmiştir. Bu bölümde, yurtdışında işçi sayısı yüksek olan ülkelerdeki düzenlemeler incelenerek en fazla yurtdışı işçi sayısına sahip ülkelerden Hindistan ve Meksika'nın uygulamaları, yeri geldikçe Türkiye ile karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır.

Hindistan

Hindistan, yurtdışında yaşayan Hint diasporasının ülkeye araçlarını geçici olarak sokmasına izin veren ancak karmaşık bir mevzuat çerçevesinde düzenleyen bir ülkedir. Hindistan, özellikle Körfez ülkelerinde çalışan milyonlarca Hint vatandaşı nedeniyle bu tür taleplerle sıkça karşılaşmaktadır.

Tablo 18: Hindistan ve Meksika'daki Uygulamalar, Sorunlar ve Çözüm Politikaları

Hindistan'daki Uygulamalar	
<i>Uygulama</i>	<i>Açıklama</i>
Geçici İzin Süresi	Hindistan'da araçlar geçici ithalat rejimi kapsamında altı aya kadar ülkeye sokulabilir (Directorate General of Foreign Trade, 2021).
Gümrük Vergileri	Hindistan'a geçici olarak araç sokan bireyler, araç değerinin %10 ila %30'u arasında değişen depozito veya teminat ödemek zorundadır.
Sigorta ve Ruhsat Gereklilikleri	Araçların geçerli bir uluslararası sigorta poliçesi ve sürücü belgesi ile getirilmesi zorunludur.
Hindistan'ın Karşılaştığı Sorunlar	
<i>Sorun</i>	<i>Açıklama</i>
Yüksek Depozito Maliyetleri	Hindistan'a araç sokmak isteyen bireylerden, araç değerinin %10 ila %30'u arasında değişen depozito talep edilmektedir. Bu oran, düşük gelirli Hint diasporası için büyük bir mali yük oluşturmaktadır (Directorate General of Foreign Trade, 2021).
Bilgi Eksikliği	Mevzuat ve süreçlerle ilgili yeterli

Bürokratik Engeller	bilgilendirme yapılmaması, yanlış anlaşılmalara ve gecikmelere neden olmaktadır.
	Araç sokma sürecinde belgelerin doğrulanması ve onaylanması sırasında gecikmeler yaşanmaktadır.
<i>Politika</i>	Çözüm Politikaları
Depozito	<i>Açıklama</i>
Oranlarının Düşürülmesi	Hindistan hükümeti, yurtdışında yaşayan vatandaşlar için özel teşvik programları oluşturarak depozito oranlarını düşürmeyi planlamaktadır.
Konsolosluk Destek Programları	Yurtdışındaki Hint konsoloslukları, vatandaşlara araç sokma süreciyle ilgili bilgilendirme kampanyaları düzenlemektedir.
Dijitalleşme	Hint hükümeti, araç giriş süreçlerini çevrimiçi platformlar üzerinden yürütmeyi hedeflemektedir (Directorate General of Foreign Trade, 2021).

Meksika

Meksika, ABD’de yaşayan büyük bir diaspora topluluğuna sahiptir. Özellikle tatil dönemlerinde ABD’deki Meksikalılar, araçlarını ülkelerine geçici olarak sokmayı tercih etmektedir. Bu durum, Meksika’nın geçici ithalat düzenlemelerini geliştirmesine neden olmuştur.

Meksika’daki Uygulamalar

<i>Uygulama</i>	<i>Açıklama</i>
-----------------	-----------------

Geçici İzin Süresi	ABD’de yaşayan Meksikalılar, araçlarını 180 güne kadar ülkeye geçici olarak sokabilir (Secretaría de Hacienda y Crédito Público, 2022).
Mali Yükümlülükler	Araç sahipleri, geçici ithalat süresi boyunca bir depozito ödemek zorundadır. Depozito, aracın yaşı ve tipi gibi faktörlere göre değişmektedir.
Kullanım Kısıtlamaları	Araçların yalnızca araç sahibi tarafından kullanılmasına izin verilmektedir.

Meksika’nın Karşılaştığı Sorunlar

<i>Sorun</i>	<i>Açıklama</i>
Kötüye Kullanım ve Dolandırıcılık	Depozito sistemindeki eksiklikler, dolandırıcılık faaliyetlerine yol açmaktadır. Bazı bireyler, araçlarını sınır kapılarında yasadışı yollarla sokmaya çalışmaktadır (Secretaría de Hacienda y Crédito Público, 2022).
Sınır Kapılarında Yoğunluk	Tatil dönemlerinde sınır kapılarında uzun kuyruklar oluşmakta ve işlemler ciddi şekilde yavaşlamaktadır.
Kullanım Kısıtlamaları	Araçların yalnızca araç sahibi tarafından kullanılabilmesi, sosyal ve ailevi bağlamda zorluklar yaratmaktadır.
Çözüm Politikaları	
<i>Politika</i>	<i>Açıklama</i>

Dijitalleşme	Meksika, araç giriş işlemlerinin büyük bir kısmını çevrimiçi platformlara taşımıştır. Bu, sınır kapılarındaki yoğunluğu azaltmayı hedeflemektedir.
Sınır Kapısı İyileştirmeleri	Sınır kapılarında daha fazla personel görevlendirilerek işlem süreleri kısaltılmıştır.
Teşvik Programları	Tatil dönemlerinde araç giriş maliyetlerini düşürmek için özel indirimler sunulmaktadır.

Diğer Ülkeler

Almanya, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araç getirme süreçlerinde belirli prosedürler uygulamaktadır. Almanya'da ikamet eden Türk vatandaşları, Türkiye'ye araçlarını getirdiklerinde, Türkiye'deki gümrük mevzuatına tabi olurlar. Almanya'nın kendi vatandaşları için ise, araç ithalatında gümrük vergisi ve KDV muafiyeti gibi avantajlar sunulmaktadır. Ancak bu muafiyetlerden yararlanmak için, aracın en az 6 ay boyunca Almanya'da kullanılmış olması ve kişinin en az 12 ay boyunca Almanya'da ikamet etmiş olması gerekmektedir.

Fransa, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araç getirme işlemlerinde belirli kolaylıklar sağlamaktadır. Fransa'da ikamet eden Türk vatandaşları, Türkiye'ye araçlarını getirdiklerinde, Türkiye'nin gümrük mevzuatına tabi olurlar. Fransa'nın kendi vatandaşları için ise, araç ithalatında gümrük vergisi ve KDV muafiyeti gibi avantajlar bulunmaktadır. Bu muafiyetlerden yararlanmak için, aracın en az 6 ay

boyunca Fransa'da kullanılmış olması ve kişinin en az 12 ay boyunca Fransa'da ikamet etmiş olması şartı aranmaktadır.

Hollanda, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araç getirme süreçlerinde belirli düzenlemelere sahiptir. Hollanda'da ikamet eden Türk vatandaşları, Türkiye'ye araçlarını getirdiklerinde, Türkiye'nin gümrük mevzuatına tabi olurlar. Hollanda'nın kendi vatandaşları için ise, araç ithalatında gümrük vergisi ve KDV muafiyeti gibi avantajlar sunulmaktadır. Bu muafiyetlerden yararlanmak için, aracın en az 6 ay boyunca Hollanda'da kullanılmış olması ve kişinin en az 12 ay boyunca Hollanda'da ikamet etmiş olması gerekmektedir.

Filipinler, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araçlarını geçici olarak ülkeye getirmelerine belirli şartlar altında izin vermektedir. Filipinler Gümrük Bürosu'na göre, yabancı plakalı araçlar, "Geçici İthalat İzni" ile ülkeye getirilebilir. Bu izin, genellikle 1 yıl süreyle verilir ve araç sahibinin yurtdışında ikamet ettiğini kanıtlaması gerekmektedir. Ayrıca, araç sahibinin geçerli bir pasaport ve vizeye sahip olması şarttır.

Çin, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araçlarını geçici olarak ülkeye getirmelerine belirli şartlar altında izin vermektedir. Çin Gümrük İdaresi'ne göre, yabancı plakalı araçlar, "Geçici İthalat İzni" ile ülkeye getirilebilir. Bu izin, genellikle 3 ay süreyle verilir ve araç sahibinin yurtdışında ikamet ettiğini kanıtlaması gerekmektedir. Ayrıca, araç sahibinin geçerli bir pasaport ve vizeye sahip olması şarttır.

Görüldüğü gibi, yurtdışında yaşayan vatandaşların, ikamet ettikleri ülkelerde kayıtlı araçlarını geçici olarak kendi ülkelerine getirme uygulamaları, her ülkenin gümrük mevzuatları ve uluslararası anlaşmalarına göre farklılık göstermektedir. Almanya, Hindistan, Meksika, Filipinler ve Çin gibi ülkeler, yurtdışında yaşayan vatandaşlarına belirli şartlar altında bu imkanı sunmaktadır. Ancak, her ülkenin uygulamaları farklı olduğundan, vatandaşların bu tür işlemleri gerçekleştirmeden önce güncel yasal düzenlemeleri ve prosedürleri detaylı bir şekilde incelemeleri önemlidir.

1.16. İncelenen Ülkelerin Türkiye İle Karşılaştırılması

Yurtdışında yaşayan vatandaşların ülkelerine araçlarını geçici olarak sokma süreçleri, farklı ülkelerde çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır. Bu süreçler, mali yükümlülükler, bürokratik engeller, kullanım kısıtlamaları ve bilgi eksikliği gibi sorunları beraberinde getirmektedir. Türkiye'nin yanı sıra Hindistan ve Meksika gibi yurtdışında işçi nüfusu yüksek ülkeler de bu sorunların çözümü için çeşitli politikalar geliştirmişlerdir. Benchmark olarak incelenen Meksika ve Hindistan ile Türkiye'nin yurtdışında çalışan vatandaşlarının yurda kendi arabalarıyla geçici olarak gelmeleri konusundaki uygulamaları, karşılaşılan önemli sorunlar ve çözüm yöntemleri Tablo 19'da karşılaştırılmaktadır.

Tablo 19: Hindistan, Meksika ve Türkiye'nin Karşılaştırmalı Analizi

<i>Ülke</i>	<i>Geçici İzin Süresi</i>	Sorunlar			<i>Öne Çıkan Sorunlar</i>
		<i>Mali Yükümlü lükler</i>	<i>Kullanım Kısıtlam aları</i>		
Türkiye	730 gün	Taşıt teminatı ve sigorta	Sadece araç sahibi ve yakınları		Yüksek maliyetler, karmaşık mevzuat
Hindistan	6 ay	%10-30 arasında depozito	Uluslara rası sigorta zorunlu uğu		Yüksek depozito, bilgi eksikliği
Meksika	180 gün	Depozito	Sadece araç sahibi		Sınır yoğunluğu, kötüye kullanım

Çözüm Yöntemleri

<i>Sorun</i>	<i>Türkiye</i>	<i>Hindistan</i>	<i>Meksika</i>	<i>Ortak Çözüm Yöntemleri</i>
Mali Yükümlü lükler	Taşıt teminatları ve sigorta maliyetleri	Yüksek depozito oranları	Depozito sistemindeki eksiklikler	Depozito ve teminat oranlarını düşürülmesi
Mevzuatı	Sürekli	Yetersiz	Düzenle	Mevzuat

n Karmaşı klığı	i değişe n kuralla r	bilgilend irme	me eksiklikl eri	sadeleştiril mesi
Sınır Kapısı Yoğunluğ u	Daha az yoğunl uk	Daha az yoğunlu k	Tatil dönemle rinde uzun kuyrukl ar	Dijitalleşm e ve ek personel görevlendi rilmesi
Kullanım Kısıtlama ları	Araç sahibi ne sınırlı kullanı m	Kullanım esnekliği yok	Araç sahibine sınırlı kullanım	Kullanım kısıtlamala rının esnetilmes i

1.17. **Yurtdışındaki Vatandaşların Araçlarını Geçici Olarak Ülkelerine Sokma Sürecinde İyi Uygulamalar: Türkiye, Hindistan ve Meksika Örnekleri**

Yurtdışında yaşayan vatandaşların ülkelerine araçlarını geçici olarak sokma süreçlerinde, ülkeler arasında farklı düzenlemeler ve uygulamalar bulunmaktadır. Türkiye, Hindistan ve Meksika gibi ülkeler, bu alandaki sorunları çözmek ve süreçleri kolaylaştırmak için bir dizi iyi

uygulama geliştirmiştir. Tablo 20’de, bu ÷lkelerdeki iyi uygulamaları analiz edilerek, bu çözümlerin nasıl uygulanabilir olduğu ve etkili sonuçlar doğurduğu incelenmektedir.

Tablo 20: Türkiye ve Bernzer ÷lkelerde İyi Uygulamalar

Türkiye’deki İyi Uygulamalar	Detayı
Uygulama	
Uzun Süreli Araç Getirme İzni	Türkiye, yurtdışında yaşayan vatandaşlara 730 güne kadar araç getirme hakkı tanımaktadır. Bu süre, birçok gurbetçinin ihtiyaçlarına uygun olarak esnek bir düzenleme sunmaktadır (Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, 2022).
Dijitalleşme ve E-Devlet Hizmetleri	Gurbetçiler, araç giriş beyannamelerini ve diğer işlemlerini e-Devlet platformu üzerinden dijital olarak gerçekleştirebilmektedir. Bu uygulama, süreci hızlandırmış ve bürokratik yükü azaltmıştır.
Konsolosluklar Aracılığıyla Bilgilendirme	Türkiye, yurtdışındaki konsoloslukları aracılığıyla bilgilendirme kampanyaları düzenlemektedir. Araç giriş şartları, süreler ve mali yükümlölükler hakkında gurbetçilere detaylı bilgi sunulmaktadır (Yılmaz, 2020).
Emeklilere Özel Yasal Düzenlemeler	Yurt dışından emekli vatandaşların, geçici olarak Türkiye’ye getirdikleri yabancı plakalı taşıtlarının ÷lkede

kalış sürelerine ilişkin düzenlemeler bulunmaktadır. Örneğin, 2023 yılında yapılan bir düzenlemeyle, bu taşıtların aralıksız 4 yıl Türkiye'de kalmasına imkân sağlanmıştır.

Hindistan'daki İyi Uygulamalar

Depozito	Hindistan, yurtdışında yaşayan Hint diasporasının taleplerini göz önünde bulundurarak araç ithalatı için talep edilen depozito tutarlarını belirli dönemlerde düşürmüştür. Bu, özellikle düşük gelirli gruplar için süreci daha erişilebilir hale getirmiştir (Directorate General of Foreign Trade, 2021).
Tutarlarının Düşürülmesi	
Konsolosluk Destek Programları	Yurtdışındaki Hint konsoloslukları, vatandaşları araç getirme süreçleri hakkında bilgilendirmek için destek hatları ve broşürler hazırlamıştır. Ayrıca, çevrimiçi danışmanlık hizmetleri sunulmaktadır.
Dijitalleşme ve Online Başvuru	Hindistan, araç ithalat işlemleri için online başvuru sistemini devreye sokmuş ve belgelerin doğrulanmasını dijital platformlar üzerinden sağlamıştır.

Meksika'daki İyi Uygulamalar

Çevrimiçi Araç İthalat Sistemleri	Meksika, araç ithalatı işlemlerini çevrimiçi platformlar üzerinden yürütmektedir. Araç sahipleri, gerekli belgeleri dijital ortamda yükleyebilir ve onay süreçlerini hızlandırabilir (Secretaría de
-----------------------------------	---

Tatil Dönemlerinde İndirimli Programlar	Hacienda y Crédito Público, 2022). Meksika hükümeti, tatil dönemlerinde araç ithalatı maliyetlerini düşürmek için özel indirim programları başlatmıştır. Bu, gurbetçilerin araçlarını daha uygun maliyetlerle getirmesini sağlamaktadır.
Sınır Kapılarında İyileştirmeler	Sınır kapılarında yoğunluğu azaltmak için ek personel istihdam edilmiş ve hızlı geçiş şeritleri oluşturulmuştur. Bu uygulama, sınır kapılarındaki işlem sürelerini önemli ölçüde azaltmıştır.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi Türkiye, Hindistan ve Meksika gibi ülkeler, yurtdışında yaşayan vatandaşlarının araçlarını geçici olarak ülkelerine sokma sürecini kolaylaştırmak için çeşitli iyi uygulamalar geliştirmiştir. Dijitalleşme, bilgilendirme kampanyaları ve mali teşvikler gibi yöntemler, bu süreçleri daha erişilebilir ve verimli hale getirmiştir. Bu uygulamaların diğer ülkeler tarafından da benimsenmesi, uluslararası düzeyde daha eşitlikçi ve kullanıcı dostu politikaların oluşmasına katkıda bulunabilir. Uluslararası iyi uygulamalardan dersler çıkarılarak her ülkenin kendi mevzuat, bürokrasi ve sistemlerinde iyileştirmeler yapması, hatta bu iyi uygulamaların zamanla uluslararası standartlara dönüşmesi, sorunun çözümüne ciddi katkı yapacaktır. Tablo 21, iyi uygulamalardan çıkarılabilecek derslere örnekler sunmaktadır.

Tablo 21: İyi Uygulamalardan Çıkarılabilecek Derslere Örnekler

Uygulama	Örnek	Sonuç
Dijitalleşme Süreçleri	Türkiye ve Meksika, araç ithalat işlemlerini dijital platformlara taşıyarak bürokratik engelleri azaltmıştır.	Dijitalleşme, sürecin şeffaflığını artırmış ve gurbetçilerin zaman kaybını önlemiştir.
Uzun Süreli İzinler	Türkiye'nin 730 günlük izin süresi, yurtdışında yaşayan vatandaşların farklı ihtiyaçlarını karşılamak için esnek bir çözüm sunmaktadır.	Uzun süreli izinler, gurbetçilerin tatil planlarını daha rahat yapmasını sağlamıştır.
Bilgilendirme Kampanyaları	Hindistan ve Türkiye, konsolosluklar aracılığıyla bilgilendirme kampanyaları düzenlemiş ve vatandaşlara süreçle ilgili rehberlik etmiştir.	Bilgilendirme kampanyaları, gurbetçilerin yanlış işlem yapma riskini azaltmış ve sürecin daha bilinçli bir şekilde yönetilmesini sağlamıştır.
Maliyetlerin	Meksika, tatil	Maliyetlerin

Azaltılması

dönemlerinde
araç giriş
maliyetlerini
düşürerek
ekonomik bir
çözüm
sunmuştur.

azaltılması, araç
ithalat sürecine
katılımı artırmış
ve vatandaş
memnuniyetini
yükseltmiştir.

SONUÇ

Gurbetçilerin yurda kendi araçlarını geçici olarak getirme uygulaması, yurtdışında yaşayan Türk vatandaşlarının Türkiye ile olan bağlarını korumasının yanı sıra yerel ekonomiye katkı açısından da büyük önem taşımaktadır. Bu uygulama, hem sosyal hem de ekonomik açılardan fırsatlar sunmakla birlikte, mevcut bürokratik yapının karmaşıklığı ve altyapı yetersizlikleri nedeniyle çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Bu bağlamda, uygulamaya yönelik kapsamlı bir değerlendirme ve geliştirme önerileri, sürecin daha etkin, vatandaş odaklı ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesine katkı sağlayacaktır.

Türkiye, yurtdışında ikamet eden vatandaşlarının araçlarını geçici olarak ülkeye getirmesine olanak sağlayan Geçici İthalat Sözleşmesi (1971) kapsamında bir düzenlemeye sahiptir. Bu düzenleme, 2 yıla kadar araç kullanımına izin vermekle birlikte, uygulamada bürokratik süreçlerin karmaşıklığı, hukuki belirsizlikler ve cezai yaptırımlar ve fiziksel ve teknolojik altyapı eksiklikleri gibi temel sorunlar gözlemlenmektedir. Örneğin Gurbetçilerin araçlarını getirme süreçlerinde çok sayıda belge hazırlama gerekliliği ve işlemlerin karmaşık yapısı, zaman kaybına ve vatandaş memnuniyetinin azalmasına neden olmaktadır. Özellikle yaz aylarında sınır kapılarında artan yoğunluk, bu sorunun etkisini daha da artırmaktadır (Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü, 2023). Araçların ülkede kalma süresi ve kullanılabilirliği ile ilgili düzenlemelerin yeterince açık olmaması, yanlış uygulamalara ve cezai yaptırımlara yol açabilmektedir (WCO, 1971). Özellikle araçların süre aşımı nedeniyle

bağlanması gibi durumlar, gurbetçiler arasında mağduriyet yaratmaktadır. Türkiye'deki sınır kapılarının yoğun dönemlerde yetersiz kalan fiziksel altyapısı, işlemlerin uzamasına yol açmaktadır. Ayrıca, teknolojik sistemlerin entegrasyon eksikliği, dijital dönüşümün sunduğu kolaylıklardan yeterince yararlanılmamasına neden olmaktadır (UNCTAD, 2021).

Bu raporda, bu sorunlara yönelik olarak çok sayıda uygulanabilir çözüm önerileri yer almaktadır. Bunlar arasında alt yapı yatırımları, eğitim ve bilgilendirme, dijitalleşme ve uluslararası iş birliği öne çıkmaktadır. Sınır kapılarında fiziksel altyapının modernize edilmesi ve personel sayısının artırılması, yoğun dönemlerdeki bekleme sürelerini azaltacaktır. Ayrıca, geçici ithalat işlemleri için özel hatlar oluşturulması, sınır geçişlerindeki yoğunluğu hafifletebilir. Gurbetçilerin araç giriş-çıkış prosedürlerine dair daha iyi bilgilendirilmesi, yanlış anlaşılmanın ve hukuki ihlallerin önüne geçebilir. Bu bağlamda, mobil uygulamalar ve çevrimiçi rehberler hazırlanarak vatandaşların süreci daha iyi anlamaları sağlanabilir. Türkiye'nin Avrupa'daki konsoloslukları aracılığıyla, araç giriş süreçleri hakkında bilgilendirme yapılması ve AB ülkeleriyle dijital veri paylaşımını artıran entegrasyon projeleri geliştirilmesi, süreçlerin hızlanmasına katkıda bulunabilir. AB ülkeleriyle veri paylaşımı ve elektronik sistem entegrasyonunun artırılması, sınır kapılarındaki süreçleri daha hızlı ve etkili hale getirebilir.

Ayrıca, benzeri durumdaki diğer ülkelerin tecrübelerinden de sınırlı sayıda da olsa iyi uygulama

örnekleri tespit edilerek ölkemize uygulanabilir. Örneğin Hindistan örneğindeki gibi dijital gümrük sistemlerinin kullanımı, geçici ithalat süreçlerini hızlandırabilir ve belgelerin elektronik ortamda işlenmesini sağlayabilir. Hindistan'ın uyguladığı Dijital Gümrük Portalı, işlemlerin zamanında ve doğru bir şekilde tamamlanmasında örnek teşkil etmektedir. Meksika da sınır kapılarında “tek noktadan hizmet” anlayışıyla işlemleri farklı kurumlar arasında entegre bir şekilde gerçekleştirmektedir. Türkiye, benzer bir modeli uygulayarak araç giriş ve çıkış işlemlerini kolaylaştırabilir ve süreçleri hızlandırabilir (Dünya Bankası, 2020).

Bu raporda yer alan projeler, dünyada benzerleri olan ve Türkiye’de kolayca uygulanabilecek strateji ve uygulamalardır. Ancak çözüm önerisi ne kadar mükemmel olursa olsun, o önerinni gerektiği gibi, kararlı olarak ve uygulanacak kuurmun şartları dikkate alınarak uygulanması önemlidir. Yeni önerilerin uygulanabilirliği, pilot projeler aracılığıyla test edilmelidir. Örneğin, Kapıkule Sınır Kapısı’nda dijital gümrük işlemlerinin pilot uygulamaları, geniş çaplı bir uygulamaya geçmeden önce iyileştirme yapılmasına olanak sağlayabilir. Gurbetçilerin görüşlerinin alınması ve süreçlere dahil edilmesi, politika geliştirme sürecinde katılımcılığı artırabilir. Bu bağlamda, ilgili kamu kurumları, gurbetçi dernekleri ve STK’ların iş birliği yapması önemlidir. AB ülkeleriyle veri paylaşımı ve elektronik sistem entegrasyonunun artırılması, sınır kapılarındaki süreçleri daha hızlı ve etkili hale getirebilir. Yurtdışında yapılan sigorta poliçelerinin Türkiye’de geçerli sayılması, gurbetçilerin ek sigorta masraflarını ortadan kaldırabilir. Bunun için

uluslararası sigorta anlaşmaları yapılabilir.Öte yandan, gurbetçilerin ekonomik potansiyelinden daha fazla yararlanmak amacıyla arabalarıyla yurda gelişlerini teşvik etmek esas olmalıdır. Bu çerçevede gurbetçilerin Türkiye'ye araç getirmelerini teşvik etmek için çeşitli ekonomik avantajlar sağlanabilir. Örneğin, Türkiye'de uzun süre kalmayı planlayan gurbetçilere yönelik motorlu taşıtlar vergisi muafiyeti gibi uygulamalar hayata geçirilebilir.

Gurbetçilerin yurda kendi araçlarını getirme sürecindeki sorunların çözümünün geciktirilmesi ve bu sorunların artması, bireysel, toplumsal ve ekonomik düzeylerde çeşitli olumsuz sonuçlara yol açacaktır. Maddi yüklerin artışı, psikolojik stres, yerel ekonomiye katkının azalması ve diaspora ile ilişkilerin zayıflaması, bu sorunların başlıca etkileridir. Sorunların çözülmesi, sadece bireysel faydalar sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda Türkiye'nin ulusal imajını güçlendirecek ve yerel ekonomiye katkıda bulunacaktır. Bu nedenle, gurbetçilerin araç getirme süreçlerindeki sorunların çözümüne yönelik adımların bir an önce atılması gerekmektedir.

Gurbetçilerin araçlarını geçici olarak yurda getirme süreçlerinde karşılaşılan bürokratik sorunların çözülmesi, hem gurbetçi vatandaşların memnuniyetini artıracak hem de Türkiye'nin sınır kapılarındaki verimliliğini yükseltecektir. Hindistan ve Meksika gibi ülkelerden alınacak derslerle dijitalleşme, altyapı geliştirme ve koordinasyon süreçleri iyileştirilebilir. Pilot projeler, uluslararası iş birlikleri ve katılımcı politikalarla desteklenen bu süreç, Türkiye'nin sınır yönetimi alanındaki başarısını artırabilir. Uygulamada

elde edilecek başarı, diğer hizmet alanlarına da örnek teşkil edecek ve Türkiye'nin yurtdışında yaşayan vatandaşlarına yönelik hizmetlerini daha etkili bir hale getirecektir.

KAYNAKÇA

Aktaş, M. (2020) “Gurbetçilerin Türkiye Ekonomisine Katkıları: Araç Kullanımı ve Harcamalar Üzerine Bir Analiz, **Anadolu Ekonomi Dergisi**, 15(2), 45-60.

Almanya Gümrük İdaresi Resmi Web Sitesi

Çin Halk Cumhuriyeti Gümrük İdaresi Resmi Web Sitesi

Directorate General of Foreign Trade (2021, **Temporary Import Regulations in India**, Government of India.

Doğan, H. (2019) “Uluslararası Göç ve Tatil Alışkanlıkları: Gurbetçilerin Türkiye Ziyaretleri Üzerine Bir İnceleme”, **Sosyal Bilimler Dergisi**, 21(4), 78-92.

Dünya Bankası (2020), **Meksika-ABD Sınır Yönetimi Çalışmaları**, Washington: Dünya Bankası.

Filipinler Gümrük Bürosu Resmi Web Sitesi

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı (2022) **Yurt Dışından Araç Getirme Mevzuatı ve Uygulamaları**, Ankara: Resmi Yayınlar.

Güngör, N. (2018) “Kültürel Kimlik ve Aidiyet Üzerine Bir Değerlendirme: Gurbetçilerin Araçlarıyla Memleket Ziyaretleri”, **Göç Araştırmaları Dergisi**, 4(3), 23-35.

Hindistan Hükümeti, (2022), **Hindistan Dijital Gümrük Portalı Raporu**. New Delhi.

Hindistan Gümrük ve Merkez Vergi Kurulu Resmi Web Sitesi

Kaya, S. (2015) "Gurbetçilerin Türkiye'ye Seyahat Tercihleri ve Motivasyonları", **Turizm ve Göç Çalışmaları**, 7(1), 65-80.

Meksika Gümrük İdaresi Resmi Web Sitesi

NTV, "Gurbetçilerin sayısı zirveye ulaştı: 2 milyon 628 bin 291 yolcu girişi", **NTV**, 16 Eylül 2023.

Öztürk, Y. (2017). *Göçmenlerin Ekonomik Tercihleri ve Araç Kullanım Alışkanlıkları: Almanya'dan Türkiye'ye Göç Üzerine Bir İnceleme*. Avrupa Göç Çalışmaları Dergisi, 10(2), 12-28.

Secretaría de Hacienda y Crédito Público (2022) **Temporary Vehicle Importation**, Mexico City: SHCP Publications.

Şahin, B. (2018) "Gurbetçi Ailelerin Seyahat Alışkanlıkları ve Sosyal Bağlantılar", **İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi**, 29(3), 101-118.

TRT Haber, "Sınır kapılarında yolcu giriş-çıkış rekoru", **TRT Haber**, 16 Eylül 2023.

Trakya Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü verileri, [TRT Haber](#)

UNCTAD (2021), "Sınır Kapılarında Dijitalleşme ve Modernizasyon", **Trade and Development Report 2021**, UNCTAD.

Yılmaz, E. (2020), "Türkiye'ye Araç Getirme Süreci ve Gurbetçilerin Deneyimleri", **Göç ve Kültür Araştırmaları Dergisi**, 6(2), 55-73.

